VII Certame Literario

Concello de Ames

VII Certame Literario

Concello de Ames

Textos premiados na edición do ano 2010

Concello de AMES

© Concello de Ames

Edita:
Concello de Ames
Praza do Concello, 2. Bertamiráns
15220 Ames. A Coruña

Imprime:
Plana Artes Gráficas, S.L.
Santiago

Depósito Legal: C 971-2011

LIMIAR

Unha nova edición dun libro, neste caso o dos traballos gañadores do VII Certame Literario Concello de Ames, dános pulos para seguir esta marcha imparable que consolida o noso certame como un dos eventos literarios importantes de Galicia. Por unha banda, baseamos esta afirmación na cantidade de traballos que imos recibindo e, por outra, na diversa e dispersa procedencia das obras que nos chegan, pois veñen de toda Galicia, doutras comunidades e mesmo algunha do estranxeiro.

Na edición de 2010 participaron unhas 200 persoas, participación que aumenta de ano en ano e que demostra unha mellor acollida en cada nova convocatoria.

O noso interese é, sobre todo, favorecer a participación dos novos creadores e creadoras literarios e proporcionar un medio de saída á luz pública para as súas achegas ao mundo das letras.

Levamos así xa sete anos e o noso cometido vai *in crescendo*. Neste tempo saíron do prelo sete volumes coas obras gañadoras do certame de cada ano e van alá 126 traballos editados.

Só me queda felicitar os premiados e premiadas como gañadores, pero non merecen menos todos os e as demais participantes, xa que a súa participación e os seus traballos son copartícipes dos méritos dos primeiros, como nun gran equipo.

Francisco Villaverde Marcos
Concelleiro de Cultura, Deportes e Patrimonio Histórico
Concello de Ames

TRABALLOS PREMIADOS

NARRATIVA

1ª CATEGORÍA *(ata os 13 anos)*

1º premio:
- Título: *Meu Deus, chego tarde!*
- Autora: **Irene Fernández Franco** (Atenea)

2º premio:
- Título: *Cristalizándote*
- Autora: **Marcela Porto Mato** (Tucupá)

3º premio:
- Título: *A casa*
- Autora: **Aroa Otero Miguéns** (Sartelapos)

2ª CATEGORÍA *(dos 14 aos 18 anos)*

1º premio:
- Título: *Retrato dun espertar incómodo*
- Autor: **José Ismael Ramos Castelo** (Day by day)

2º premio:
- Título: *Recordos*
- Autora: **Patricia Mollinedo García** (Meiga Loira)

3º premio:
- Título: *Salepla*
- Autora: **Ana Tuñas Puentes** (Anne Graña Caamaño)

3ª CATEGORÍA *(máis de 18 anos)*

1º premio:
- Título: *Un día coma outro calquera*
- Autor: **José Manuel Pérez Pena** (Cándido Salgueiro Choromicas)

2º premio:
- Título: *Portas*
- Autor: **Mario Caneiro Ameneiros** (As cabras de vicio)

3º premio:
- Título: *A tiro*
- Autor: **Xosé Manuel Esperante Davila** (Conde Magnus)

TRABALLOS PREMIADOS

POESÍA

1ª CATEGORÍA (ata os 13 anos)

1º premio:
- Título: *Sicilia*
- Autora: **Marcela Porto Mato** (Troglodita)

2º premio:
- Título: *A pata Ramona*
- Autora: **Marta Redondo Porto** (Estrela)

3º premio:
- Título: *Teus ollos*
- Autora: **Sandra Abel Grandío** (Alex Rivas Souto)

2ª CATEGORÍA (dos 14 aos 18 anos)

1º premio:
- Título: *16 + V: só pido unha cousa polo meu aniversario...*
- Autor: **José Ismael Ramos Castelo** (Ela)

2º premio:
- Título: *Círculos*
- Autora: **Lara Porto Mato** (Elipses)

3º premio:
- Título: *Fulminante silencio*
- Autora: **Noelia Martínez Rey** (Mare)

3ª CATEGORÍA (máis de 18 anos)

1º premio:
- Título: *Calafell, 1989*
- Autor: **Javier Rodríguez González** (Jacques Lacan)

2º premio:
- Título: *Ollo densísimo*
- Autor: **Gonzalo Hermo González** (Alain Resnais)

3º premio:
- Título: *Sempre é noite en Bagdad*
- Autor: **María Xesús Blanco López** (Tahume)

XURADO

O xurado do *VII Certame Literario Concello de Ames* estivo formado polas seguintes persoas:

Antía Otero Rodríguez (escritora e actriz)
Armando Requeixo Cuba (profesor e crítico literario)
Mariña Pérez Rei (escritora e profesora)

En representación do Concello de Ames, actuou como secretaria Rosa Moreiras Cuñarro (técnica de normalización lingüística).

ÍNDICE

Narrativa..... 15
-*Meu Deus, chego tarde!*, Irene Fernández Franco..... 17
-*Cristalizándote*, Marcela Porto Mato..... 27
-*A casa*, Aroa Otero Miguéns..... 35
-*Retrato dun espertar incómodo*,
José Ismael Ramos Castelo..... 49
-*Recordos*, Patricia Mollinedo García..... 55
-*Salepla*, Ana Tuñas Puentes..... 61
-*Un día coma outro calquera*,
José Manuel Pérez Pena..... 75
-*Portas*, Mario Caneiro Ameneiros..... 81
-*A tiro*, Xosé Manuel Esperante Davila..... 87

Poesía..... 93
-*Sicilia*, Marcela Porto Mato..... 95
-*A pata Ramona*, Marta Redondo Porto..... 99
-*Teus ollos*, Sandra Abel Grandío..... 103
-*16 + V: só pido unha cousa polo meu aniversario...*,
José Ismael Ramos Castelo..... 107
-*Círculos*, Lara Porto Mato..... 115
-*Fulminante silencio*, Noelia Martínez Rey..... 119
-*Calafell, 1989*, Javier Rodríguez González..... 125
-*Ollo densísimo*, Gonzalo Hermo González..... 129
-*Sempre é noite en Bagdad*,
María Xesús Blanco López..... 133

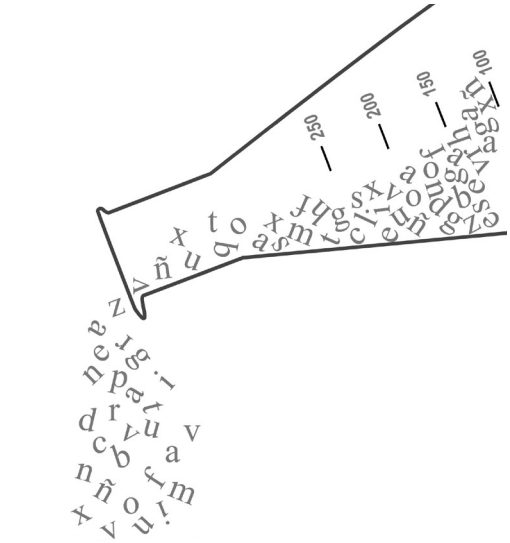

Narrativa

Meu Deus, chego tarde!

Irene Fernández Franco *(Atenea)*

1º premio da 1ª categoría

A brisa do mar mexía as cortinas que evitaban que nos distraésemos mirando a través da ventá.

Suspirei, aínda faltaba moito para que rematasen as clases. A profesora de lingua reclamou a miña atención.

-Ide á páxina cento doce e lede o principio da coñecida historia de Alicia no País das Marabillas e despois continuádea ao voso xeito.

Xa coñecía a historia así que pasei de abrir o libro, recosteime sobre a mesa e comecei a discorrer...

Alicia, a pesar de estar completamente somnolenta, érguese e segue o coello.

Cando o coello se escorre por un burato, dubida se seguir ou non, xa que a súa irmá podería rifala, pero despois se senta no chan, mete as pernas polo tobo e intérnase nel.

Ao saír descobre un inmenso xardín, como unha catedral, decorado exquisitamente con ouro e pedras preciosas. No centro hai un enorme labirinto no que Alicia enxerga o coello. Así que despois de admirar todo, corre cara ao labirinto. Na entrada hai unha nota:

"Se es valente e curioso
entra neste labirinto
e se resultas un medroso
volve por onde viñeches"

Alicia continúa rodeando o labirinto ata encontrar outra entrada con outro cartel:

"Se á voda has de ir
cóate por aquí,
Se interese non tes en vir
volve pola porta de alí."

Alicia está tentada de entrar pero díse que primeiro rodeará o labirinto enteiro para ver se hai máis entradas. Percorre un longo anaco sen encontrar algo máis que herba e máis herba, ningún cartel nin entrada.

Pero logo descubre unha terceira porta na que se le:

"Pasteis e pastas poderás comer
E un boi asado con patacas e mel
Pero non te descoides! Moito ollo!
Que aquí hai algo en remollo."

A seguinte porta á que chega era a primeira que vira, así que entra por ela. O que albisca despois non ten absolutamente nada que ver co cartel: unha espectacular alfombra de flores que arrecende a un marabilloso perfume.

Pero o debuxo das flores... un touro cunha lanza cravada…

Alicia se interna polo labirinto e ve a un estraño personaxe: baixiño, repoludo e con pouco pelo, bigote e de pel escura. Va vestido con peles, como cunha faldra, e nos pés leva outro anaco de pel atado cun cordel:

- Ahomaka- di o estraño ser.

- Non o entendo. Como di?

- A-ho-ma-ka- insiste o hombreciño.

- Non o entendo. Repite Alicia.

- A-ma-ho-ta-ke-ti -pa.

- Ben, pois adeus - despídese Alicia encolléndose os ombreiros.

Alicia pensa que este anaco de labirinto está habitado por eses extravagantes personaxes. Así que sae por onde entrou e se dispón a andar cara á segunda porta. Cando chega, entra e ve

unha igrexa preciosa, chea de colgantes, velas e os cristais dos inmensos ventanais, de cores.

Alicia baixa a vista e ve unha dama cun encantador traxe branco de encaixe, luvas, zapatos brancos e un longo veo. Ten unha cara amable e uns ollos moi activos.

-Ola-saúda Alicia- paréceme que vostede vai casar hoxe.

-Oh! Si. Pero podes atuarme non fai falla que me trates de vostede- di exaltada a dama.

-Pois entón... Moitas felicidades!

-Grazas. Como te chamas?

E sen darlle tempo a responder di:

-Eu chámome Lilian aínda que todos me chaman Lili, ti tamén podes.

-Que nome tan estraño e bonito. Eu chámome Alicia.

-Oe non terás visto a un coello branco máis ou menos desta altura?

-¡Sí, si! Precisamente eu estábao a buscar.

Uns minutos despois aparece o coello.

-Ola! chego tarde?- o coello mira ao seu redor

-Ya vexo que si, pero é que me perdera... - di o coello a berros e case sen aire.

Alicia queda para ver a cerimonia e logo comeza a irse, cando unha avalancha de xente a supera; a igrexa queda baleira. Alicia ségueos e -qué casualidade!- dirixense ao mesmo sitio ca ela: á terceira porta. Alí segue o mesmo cartel. Entran todos en tropel e Alicia case queda fóra.

-Eh coidado! Déixenme pasar por favor!

Cando por fin entran todos, ve unha inmensa sala, non tan grande como a principal, adornada con moi bo gusto: lazos brancos, fíos brancos que chegaban ata o chan con abelorios prateados, as cadeiras de madeira forradas con veludo beis e con bordados en azul mariño, as mesas moi parecidas ás cadeiras cambiando a cor dos bordados por dourado e ademais a sala está perfumada co olor do céspede recén cortado que ten baixo os seus pés.

A sala en vez de paredes ten arbustos que continuan ata moi atrás e divídense en tres camiños. Todos os arbustos do cuarto están adornados con miles de colgantes, e polo chan hai folerpas de neve -ou polo menos iso simulan- e brillantina, sí, outra vez prateada.

Na extremadamente longa mesa hai todo tipo de comida, dende un sinxelo vaso de leite ata a máis estraña comida xaponesa. Os pratos son de cristal e os vasos prateados.

Alicia come todo o que quere sen que a súa nai lle diga: Alicia non comas tanto, Alicia deixa os pasteis para outro momento e céntrate nas verduras....

Despois hai un brinde. Alicia bebe zume de "ceremica", unha estraña mestura de froitas tropicais e azucre moreno.

-Polos noivos!, e finalmente bícanse.

As luces se apagan e comeza a soar unha marabillosa música nocturna e todo o mundo colle as súas parellas e ponse a bailar.

Como Alicia non coñece a ninguén (a parte de Lilian que xa ten parella) decide explorar os tres estraños camiños que hai ao final da sala: o da dereita lévate ao do medio así que Alicia proba polo da esquerda.

O que ve despois é espantoso: unha especie de horrible monstro -un "hipogrifo malvirus" deduce Alicia polos libros

que ten lido- bañándose nunha máis que xigantesca bañeira de ouro e mármore. A sala é moi tenebrosa, luces tenues, casi escuras e un silencio sepulcral, tamén ten caveiras colgadas por toda a sala. Alicia lembra ver nunha páxina dun libro moi antigo no que se define a un hipogrifo que poñía que soamente se mataban cravándolles tres veces na pata traseira un cristal azul ceo que se encontraba nunha das tres portas do labirinto "Mágicus" da sala "Encantus marvillus". Alicia deduce que a pedra-cristal non pode estar nesta mesma sala, así que garda o papel no peto e sae de alí.

Vai directa á primeira porta porque xa teme que segundo o cartel alí ten que haber algo moi importante para que estea protexido por algo moi perigoso. Lembra o cartel: "ser valente e curioso".

Volve ver a mesma alfombra de flores e o mesmo hombreciño. Mais esta vez vai directa ás dúas bifurcacións do final pero...

-Eh nena! Detente, non entres alí!

Alicia párase e mira cara a atrás -que raro!, ese estraño homiño ao que oíra falar nun idioma descoñecido agora faláballe en galego.

Por favor, non continúes! - seguiu insistindo o homiño.

- Pero porqué?

-Porque hai espantosos perigos aí detrás, e poderíache pasar algo. Nós, os "polomicas" somos os vixiantes deste horrible lugar. É tan inmenso que ten catorce entradas e unha delas, a máis perigosa, -di sinalando ás dúas bifurcacións- reside o cristal "Magic luminosus cielus". Pois como dicía, en cada unha das catorce entradas hai un polémica de garda, porque aínda que todas están pechadas agás esta, teñen que vixiar por se acaso chegan a abrirse. Entendes agora?

- Sí, pero teño que derrotar ao malvado hipogrifo malvirus, e necesito ese cristal. Aínda que me pase algo, por favor, déixame entrar.

- Ben, está ben, pero se algo te acontece non son responsable diso.

- Estupendo! ah! E unha cousa, porqué antes vostede dixérame algo así como ahomaka e agora fala o meu idioma?

- Como? Ahhh... xa entendo é que cada duas lúas cheas os gardiáns cambiamos de porta, e cada un fala un idioma, eu como ves falo galego pero Asmihub fala Hamihót o idioma do planeta Apiroca. E como puideches comprobar todas as palabras empezan por "Ha-" con hache ou por "a-" sen hache.

- Grazas e ata pronto -e Alicia dise para os seus adentros "iso espero".

Alicia continúa pola sala e descubre un cristal azul ceo tirado no chan. Con medo e escudriñando todo o seu arredor agáchase e cólleo. Non acontece nada. Sae correndo e... tampouco acontece nada. Cando logra saír do labirinto di:

-Incrible! Non pasou nada. Volve sacar o papeliño do peto e decátase de que pola parte de atrás pon:

ADVERTENCIA: Se consegues encontrar o labirinto "Mágicus" e encontras a porta axeitada, que non che confunda o cristal falso, porque só o verdadeiro ten nunha das súas puntas unha perla azul mariño diminuta incrustada.

Alicia mira o cristal e non encontra a devandita perla así que mentres di- que mala sorte!- lanza a pedra ao chan e ao estalar aparece un mini-bastonciño que comeza a crecer e se converte nunha magnífica espada cun cinto para atala á cintura. Alicia pono e, decidida, entra no labirinto e vai ao mesmo lugar de antes, agora xa hai luz, e moita, parece coma se o día estivese alegre.

Atención! O tempo rematou! Entregade os traballos.

Sobresalteime, mirei a folla en branco o bolígrafo tirado no chan e despois á miña profesora.

- Uf!, creo que vou suspender de novo "creatividade lingüística".

"Atenea"

Cristalizándote

Marcela Porto Mato *(Tucupá)*

2º premio da 1ª categoría

-Dóeche o corazón?

-Si, e moito.

-Logo levaches algún golpe xogando?

-Mmmm, déixemo pensar. Refírese a físico?

-Home claro. Logo levaches algún tipo de golpe ou non?

-Algún debín levar, pero non creo que sexa por iso.

- E logo?

-E que foi o outro día…non sabe..este…na praza do Obradoiro.

-Ajá! A que estiveches xogando homiño de Dios?

-Xogar? O que se di xogar, non xogamos.

-Please! Podes deixar de menear a perdiz! Caíches ou non?

- Caer, non caín. Pero foi coma se caera dende un noveno.

[todo comezou cun acorde aínda non inventado]

Camiñaba, lentamente, pola música que inundaba a rúa. O vento repercutía nas pólas das árbores, máis eu rexeitei a idea de bailar con el. O Abu Simbel da nosa cidade tiña a praza case baleira. Excepto ela. Tocando (melodiosamente) na porta cara o monumento. Aínda que eu non quería entrar na Catedral que agochaba detrás, se non na escura cidade de cristal á que me transportaban os seus ollos, e os seus acordes. Ela non precisaba de perruquería, porque o vento zoaba misteriosamente xunto a ela, creando marabillas cos seus cabelos cor mostaza.

Supoño que esquecía o tempo, a razón, e o crecemento biolóxico das anacondas, sentado alí, nos soportais, a pesares do cheiro a mexo, mentres ollaba o son que producía. E por iso, pasou o que pasou.

Non logrei entender neses nove meses, cómo fixeches para que quedara preñado da túa música, do teu sorriso, do teu mundo de palabras e ollos luminosos. Por que tiñas uns ollos preciosos, pero ignorabas o poder que tiñan. Por iso ti non eras nin a boa nin a mala desta película. O teu poder quedaba de novo, na cidade de cristal que tiñan os teus ollos; defendida a morte polos teus dentes amarelos, coma reixas de ferro, que restrinxían completamente o acceso. Pero ata as reixas contiñan o encanto típico do teu ser. Vou calar. Nunca me gustou a anatomía.

Sentía rebulir polos meus pés esa carga eléctrica que ti transmitías; xunto co vento. E non quería deixar de sentila. Porque era coma unha droga. Precisábaa. Necesitábaa. Era vital. Pero esa droga, era importada directamente daquela marabillosa cidade, a mesma na que nos meus soños mais esperanzados eu tiña unha opción de entrar. Por iso ás veces, non era capaz de ocultar esa gran satisfacción que sentía ao estar preto dela, do que implicaba estar preto dela. Porque en definitiva ela era unha fonte inesgotable desa droga que eu tanto ansiaba. Simplemente porque ela era a droga. E por iso non era capaz de compartir toda esa marea de sentimentos que me asolagaban lentamente, día a día. E eu, máis que contento .

Volvo e repito. Os embarazos din que son duros. As mulleres sábeno ben. Pero os homes nunca puidemos experimentar cousas así, e nin falta nos fai. Porque doen moito, que digo, moitísimo. Sentes un aquel, e sabes que estas feliz, pero trae moito sufrimento. Por iso, o meu embarazo era aínda máis difícil. Porque non era material. Era dun sentimento, que fermentou.

Dun sentimento, que eu logrei querer tanto, que fixen parte de min. E con el, os seus efectos secundarios. Principalmente dor peitoral, e de bronquios. Sen saída. Sen EXIT.

Fora embarcar nunha aventura, extremadamente perigosa. Pero era cousa de tempo. Porque día a día eu escribía esa aventura. Lentamente, simplemente con paso continuo, de camiño á praza o Obradoiro. E atopar día a día, o mesmo sentimento. E alguén dixo algunha vez, moi sabiamente; cando non temos algo ansiamos telo, en cambio cando o temos, xa non o queremos.

E aí supoño que tamén está a dúbida. Se tivera acceso a eses ollos, se tivera as 24 horas a porta aberta, acabaría por non entrar, porque xa non sería algo que desexara. Ou incluso pasaría o que actualmente, co sentimento este que me absorbe, e medra ao mesmo tempo no meu útero artificial (como home que son), que eu entraría e gozaría nesa cidade, buscaría albergue, buscaría piso, buscaría ponte onde poder pasar alí a vida enteira. Porque é o que máis desexo. E espero que o tempo non asolague este sentimento.

- Pode ser, digo eu, que non este enfermo doutor. Pero a verdade e que se non é así, estame a pasar algo realmente curioso.

- A verdade, hai que afrontalo. Cousa máis curiosa na miña vida vin… excepto aquela muller que me informara tamén dun movemento extremadamente masculino no seu corpo. Non sei. Eu contaríallo, pero digamos que é secreto profesional…

- Doutor, esta morrendo de ganas por contalo, así que déixese de caralladas. Pero a min que máis me ten, se quere contarmo cóntemo, pode que me axude. Máis eu por min continuaba explicándolle o que sinto, que non sei se me entendeu moi ben.

- Querido amigo, entendo en termos xerais o que me quere dicir. Aínda que non son o único o que se lle notan as ganas de falar…así que faga o favor de continuar ou… non sei, a verdade e que esta consulta xa non sei como tomala.

- Tomala? Simplemente improvise por favor. This is Jazz my Darling. Isto non é un chequeo normal. E vostede sábeo mellor ca min.

- Buff, a verdade e que vostede é mais ca un filósofo de taberna.

- Ai! déixese de caralladas eh?. Eu quería explicarllo, porque eu xa non sei como reaccionar, e decidín vir aquí tomar algún consello médico, así como última solución, porque non é por faltarlle ao respecto, pero eu non lle teño moita fe na medicina esta, e moito menos cando veño pola seguridade social, pero que saiba que eu vivo máis que contento, que grazas a Dios teño seguro. En definitiva, veño aquí, a ver se vostede é capaz de botar algún flopi ou táboa para eu poder saír a flote, vostede xa sabe…

- Arreconcho! Home, tal e como vostede plantea este problema, eu vexo algo difícil tenderlle un flopi como vostede di, pero claro, tamén ao non ser material o problema, desvíase un pouco dos meus coñecementos. Pero prosiga, a ver que se pode facer!

E o tempo digamos que non madurou. Rematei ao noveno mes cunhas dores tremendas. Pero, pola contra a tódalas expectativas seguía pasando día a día pola praza o Obradoiro. E sorprendíame ao sentir as patadiñas típicas, aínda máis fortes onda ela. Un día, coma un lóstrego unha idea ridícula deu en pasarme pola cabeza, a idea de chegar alí e dicirlle;

“ Mira perdoe, pero e que estou embarazado da súa música.”

E comecei a imaxinar posibles respostas ata que unha pregunta, aínda mais ridícula ca miña persoa nestes momentos, tomou forma na miña mente. Incluso sentín o impulso de ir onda ela e preguntarlle co meu mellor sorriso;

“Poderías construír na cidade de cristal dos teus ollos un chalet ao meu pequeno que se formou polo meu namoramento repentino da túa música?”

Por un momento volvín a realidade. Eu non estaba só na praza do Obradoiro. Topei ca ollada incrédula do Zapatóns que despois de volverse sorprender, da miña postura, da miña risa tonta (debida as miñas ridículas iniciativas de achegarme a nai do meu pequeno), xirou sobre si mesmo e camiñou con paso firme ata a entrada da Catedral, deixándome a min coma un pobre tolo nun soportal.

-Doutor mire, sabe que? xa non sei nin que fago aquí…

-Pero, perdoe, non era que buscaba a miña axuda? Aparte, comezo a interesarme, pode ser que a nivel antropolóxico isto teña algunha solución, aínda que non quero supoñer cousas….

-Pois supoña o que queira! Eu marcho. Porque a fin de contas, non creo que deba tomar ningún medicamento…

-Pero..

-Que teña un bo día doutor!

Miña rula, creo que esa foi a mellor decisión que tomei. Lanzarme, deixar de pensar nos efectos secundarios. Evitar a toda costa atopar unha explicación lóxica. E disfrutar neste último mes da enerxía, da sensación, da corrente que se fundía no meu tempo a través do que eu creaba.

Supoño que espabilei demasiado tarde, era xa Marzo. O último. Por iso ao erguerme, nesa mañá de Abril, máis sentimentos chegaron a min. Pero diferentes, estraños, completamente novos. Coma se renovara o armario. Pero proseguín, deixándome levar por eses sentimentos que a fin de contas tiñan que provir da mesma fonte. O mais estraño foi que sentado no meu sitio, no meu soportal, no mesmo de sempre, non atopei a ninguén onde eu supoñía que eu ía atopar. Pero non chorei. Estrañamente, querida miña, sentinme conforme, resignado, porque non fondo do meu ser sabía que nalgunha parte da zona vella, ela estaba. Pero xa non sola.

A casa

Aroa Otero Miguéns *(Sartelapos)*

3º premio da 1ª categoría

Eran as oito e media da mañá cando soou o espertador. Ese día era sábado e non contaba con espertar ata as dez e media. Tería que mercar un novo, víase que non andaba moi ben dende que se cambiara a hora. Erguinme e fun levantar a meu irmán pequeno Xaime. Non me gustaba estar soa e en silencio, seguro que el protestaba, pero para que se calmase diríalle que íamos de excursión. Daríamos unha volta polos arredores da casa, miraríamos por atopar novos camiños entre as árbores do monte, en fin, intentariamos adaptarnos ao novo ambiente despois da recente mudanza. Entrei no cuarto de Xaime e quiteille a roupa da cama. O neno notou o cambio de temperatura e revolveuse inquedo. Logo ergueuse e expuxo as súas queixas. Como eu xa prevía esta reacción díxenlle:

- Acouga, se queres ir de excursión, tes que levantarte xa! Imos dar unha volta polo monte.

- Eu vou, pero non che parece que podía ser cando saíra o sol polo menos?

- Non esaxeres que xa son as nove, veña arriba!, vístete e a almorzar.

- María, non te acordas de que nosos pais nos dixeron que mentres eles ían de viaxe non podiamos saír da aldea?

- Non lles vamos a desobedecer, da aldea non imos saír, soamente da casa.

- Vale, en todo caso se algo pasa, ti es a maior e as culpas telas ti.

- Parece que tes moitas ganas de saír, dásme tanto apoio…

- Que queres? Son moi bo irmán.

Logo de almorzar, preparamos uns bocadillos, pois tiñamos pensado volver pola tarde e comer fóra. Cargamos todo nunhas mochilas e saímos.

A aldea era pequena, a maioría dos habitantes eran bastante vellos e non coñeciamos a ningún rapaz da nosa idade. Non era de estrañar ver a algunha muller mirándonos con mala cara, pensarían: “ Xa andan argallando trasnadas”.

Despois de pasear un pouco collemos un camiño que saía de detrás da nosa casa e fomos entrando no monte. As árbores que máis abundaban eran os carballos, tamén había algún eucalipto e algún castiñeiro perdido. Como en todos os montes da comarca había toxos e silvas, polo que Xaime non tardou en pincharse e queixarse. Seguimos andando un bo cacho e atopamos unha pequena pontella que servía para cruzar un rego. Nel había algunha rá que Xaime non tardou en coller. O pobre animal xa estaba moi seco e apunto de morrer, así que ameacei a Xaime con dar a volta senón deixaba a rá no rego, este de mala gana fíxome caso. Pouco a pouco o bosque fíxose máis escuro e decidimos parar. Dese xeito tamén aproveitabamos para comer o bocadillo, porque xa nos entrara a fame.

-María, que che parece se despois de comer volvemos para a casa?. Este sitio empeza a meter medo. Ademais se nos afastamos moito, logo ben a noite e non sabemos o camiño de volta.

-Esta é a primeira cousa intelixente que dis nos teus nove anos de vida, noraboa. Pero a min gustaríame chegar xunto a aquel penedo de alí. Paréceme ver algo detrás.

-Grazas por gabarme, creo. En canto ao de seguir, xa estou moi canso e dóenme as pernas. Non quero continuar.

- Se é un nada cagainas, o que che pasa é que tes medo de perderte. Tranquilo, deixei miguiñas de pan polo camiño.

- Que graciosa es, pero vamos ata alí se tantas ganas tes!

Cando terminamos o bocadillo fomos andando ata chegar a un penedo no que nos detivemos. Aquí Xaime comentou:

-Xa sabía eu que non había nada detrás, es ti que tes que poñer lentes de aumento.

- Cala a boca e vai buscar aquel pau que quero apartar todas estas silvas!

Xaime amarrou un pau forte que estaba no chan e deumo. Axiña empecei a machucar a silveira e daquela foi cando quedamos coa boca aberta. Detrás agochábase unha casa en perfectas condicións, exceptuando que polas paredes da casa subían algunhas enredadeiras. Era unha casa de pedra, con grandes ventás para que a luz entrase ben e na entrada tiña un pórtico para resgardarse da choiva. Xaime e eu estabamos asombrados e ao mesmo tempo asustados. Era imposible que no medio dun monte se puidese conservar desa maneira unha casa e para máis abandonada. Nós non queríamos entrar, pero a curiosidade e un sentimento estraño que nos invitaba a pasar impedíanolo. Era coma se esa casa fose un imán, coma se nos empuxasen a entrar e ningún ser vivo se puidera resistir a tal chamada. Entón Xaime fixo a pregunta que eu non me atrevía a formular:

-Entramos?

-Veña, imos aló.

Estabamos no corredor, no que había unha longa alfombra e unha mesiña. Enriba dela había un espello algo roto. Tan pronto seguimos andando atopamos unha porta, cando a cruzamos entramos no que nos pareceu o comedor. Había unha mesa longa no medio e ao redor dela, sobre unhas oito cadeiras. As paredes tiñan moitos cadros que representaban o retrato dos que deducimos, foran os donos da casa. Xunto a unha esquina descansaba un aparador no que se gardaba unha vaixela de flores azuis e vermellas. Saímos deste cuarto e entramos nun baño. Tiña unha bañeira, unha pía e varios toalleiros. Todo o que había naquela casa era bastante luxoso, así que supuxemos

que os seus donos tiveran un alto nivel de vida. Volvemos ao corredor e a única porta da primeira planta que non abriramos fora a que daba paso a unha habitación. Nela había dúas camas xemelgas, xunto a cada unha había unha mesiña cunha lámpada e en fronte unha coqueta con varios caixóns e un espello de forma ovalada. Meu irmán e eu sentámonos nunha cama, calados e pensando cada un para si. Nese momento, un intenso frío invadiu a estancia e levantámonos os dous sobresaltados. Un estraño bafo cubriu a superficie do espello ovalado que se mantiña enriba da coqueta e impresionados vimos como unha especie de dedos escribía no cristal abafado: "Subide á segunda planta e entrade no faiado". Quedámonos de pedra, non sabiamos que fora o que pasara e por iso non nos atreviamos a subir. Desde cando existían as pantasmas?, ao mellor, o noso asombro por descubrir a casa e o medo que tiñamos aquí dentro xogáranos unha mala pasada, pero era imposible. Os dous víramos o que víramos. É moi difícil desvariar dúas persoas á vez e ademais ter a mesma alucinación. Por iso lle preguntei a Xaime:

- Ti viches o que eu?

-Si, creo que estamos tolos os dous, ou iso, ou a rá que collín no rego era velenosa.

- Nesta situación, as túas capacidades de bromista, son admirables, non sei como es capaz. A todo isto, que facemos?

-Pois non o sei, o único que se me ocorre é seguir o que dixeron e ver se lle atopamos algunha explicación a todo isto.

- Estou de acordo, continuemos.

Saímos daquela habitación e empezamos a subir as escaleiras cara a segunda planta e á culminación da nosa loucura. Cando chegamos ao segundo andar, vimos que había unha trampela no teito da que penduraba un cordel coa suficiente lonxitude como para poder amarralo unha persoa dende o chan. Tiramos del e

descorreuse unha pequena escaleira que nos permitiu acceder ao faiado sen dificultade.

A estancia era a máis lúgubre de todas, tiña arañeiras por todas partes e un baúl enorme ocupaba a maior parte do espazo dispoñible. Todo o que quedaba ao redor deste moble estaba ocupado por trastos vellos e inútiles. Alí había desde raquetas de tenis das máis modernas ata unha bicicleta das máis antigas que existían. Como o principal daquel sitio era o baúl achegámonos ata el e intentamos abrilo. Esta empresa custounos bastante, pois a tapa do moble era tan pesada que botamos man de todas as nosas forzas e ata nos fixo falla un pau para que fixera de panca. Cando rematamos a tarefa vimos que estaba cheo de libros e de documentos vellos con relación aos antigos propietarios. Sobre toda a pila de papeis había un que resaltaba máis sobre os outros e por iso Xaime e eu, collémolo e lémolo. Era unha carta que dicía:

"Querido/a descubridor/a desta carta:

Se estas a ler este papel é porque descubriches a casa e o segredo que ten. Nela habita unha pantasma que por mor dun asunto que lle quedou pendente non pode descansar en paz. Para que poida abandonar a vivenda debe rematar esa tarefa e ti debes axudarlle. A misión que tes que rematar é a seguinte: A pantasma que vaga pola casa era o tataratatataraneto dun antigo nobre. O descendente ao morrer o propietario da casa, despois de varias xeracións herdou a vivenda e un valioso tesouro que nela estaba agochado. O que sucedeu foi que a muller do tataratatataraneto ao descubrir tal fortuna quixo gastala toda, pero non debía ser así. Había un escrito que ditaminaba a cantidade do tesouro que se podía gastar por cada xeración. Entón a muller levada pola súa cobiza matou ao seu home e dende aquela quedouse co tesouro. Sábese que hoxe en día, aos seus anos aínda conserva unha pequena cantidade del.

O que debes facer é conseguir esa parte e traela a esta casa, logo tes que metela no baúl no que encontraches a carta que estás a ler. A muller á que lle tes que quitar o tesouro vive preto de aquí. Ten na súa man dereita unha marca de nacemento con forma de flor. Non se quedou coa casa por medo a que descubriran o asasinato. Se levas a cabo esta misión con éxito, asegúroche que terás a túa recompensa.

P.D.: Polo contrario se fallas no teu acometido, quedarás atrapado nesta casa para sempre acompañando á pantasma na súa agonía. O mesmo pasará se non aceptas a misión. SORTE!"

- Isto resolve as miñas dúbidas, xa sei o que eran aqueles estraños dedos, – comenta Xaime – os desta pantasma. Aínda non creo que sexa todo verdade, pode ser unha broma feita por alguén para pasar o tempo. Que opinas María?

- Pois eu creo que é verdade, a historia ten lóxica exceptuando o da pantasma, claro. Ademais se fora obra dun bromista, aqueles dedos no espello non formarían parte dela. Eu creo que podemos probar, a parte os nosos pais están de viaxe esta fin de semana e podemos movernos con facilidade sen levantar sospeitas.

- Pareces un ladrón planificando un atraco a un banco, pero tes razón, así divertirémonos un pouco estes dous días e librarémonos da condena eterna. Ante esas condicións non podemos rexeitar.

- Hai que empezar xa! Volvamos á aldea. Está comezando a anoitecer e temos que ver como imos facer para entrar na casa da veciña, xa que esta mañá vinlle na man unha marca desas características. Tamén necesitamos pescudar onde agocha o tesouro, porque a carta non nos facilitou ese dato. En marcha!

Cando chegamos á aldea xa era de noite e metémonos na casa. Fomos directos ás duchas e máis tarde, xa co pixama posto sentámonos nun sofá do noso salón a falar. Eu xa estivera pensando no camiño de volta en como resolver os inconvenientes

para conseguir o tesouro e pregunteille a meu irmán:

- Onde está aquel walkie-talkie que utilizaba noso pai cando traballaba de policía?

- Creo que o ten na súa mesiña de noite no segundo caixón. Para que o queres?

- Ocorréuseme unha boa idea. Xa sabes que eses aparellos valen para falar entre varias persoas, pois ben, tamén serven para falar a través da radio. A nosa veciña ten unha inmensa antena no tellado da casa, como é radioafeccionada úsaa para comunicarse con toda a xente do mundo que comparte esa afección. Por iso se nós conseguimos sintonizar a mesma frecuencia ca ela mentres estea falando pola radio, podemos darlle un bo susto. Farémoslle crer que somos o espírito do seu defunto home e dirémoslle que nos dea a parte do tesouro que ela conserva. Senón ameazarémola con que a pantasma a rolde durante o tempo que lle quede de vida, xa verás como daquela no lo dá. Desta maneira resolvemos o obstáculo de non saber onde se atopa o tesouro e non temos que entrar na súa casa.

- Xa, pero non sabe onde ten que deixalo para que o suposto espírito o recolla.

-Bah, iso é moi sinxelo, dicímosllo nós nesa conversa por radio.

- Queda outra cousa, como sabemos nós en que frecuencia emite a veciña?

- Vai agora á súa casa e intenta informarte de cal é a frecuencia pola que soe transmitir. Invéntate calquera escusa, fai como poidas para sabelo, sempre son eu a que teño as boas ideas, por unha vez tócache a ti.

- Teño que ir xa? Estou en pixama e xa é moi tarde, non podemos esperar a mañá?

- Non, que para outras cousa ben que te moves. Non tardes moito!

Cando Xaime volveu aínda estaba enfadado e non me dixo nada no momento, pero logo de cinco minutos contoumo:

- Xa sei en que frecuencia soe emitir. Na 7.095 Mhz. Vai buscándoa no talkie.

- Moitas grazas. Sinto que che mandara ir dunha maneira tan brusca, pero se non fora así, non teriamos esa información. Como fixeches para preguntarlle sen que se decatara?

- Díxenlle que á nosa escola viñera un home a falarnos da radioafección e que tiña que facer unha redacción sobre o tema para o luns. Así que me gustaría saber cal era a frecuencia que normalmente usaba para mencionala na redacción e facer algún contacto con ela máis adiante.

- Vaia historia! Agora con todo arranxado, deitémonos. Mañá temos moito que facer.

Ao día seguinte erguémonos moi nerviosos. Eu fun coller o walkie-talkie e espertei a meu irmán. Logo de almorzar, xuntámonos no salón e preparamos a estratexia a seguir:

-Agora co aparato na frecuencia, a esperar que a veciña se poña a transmitir – comenta Xaime impacientándose.

Estivemos agardando uns vinte minutos e daquela unha voz de muller empeza a dicir:

-Aquí EA1ZZZ transmitindo desde A Coruña (*Spain*). Chamando EA1ZZZ do norte de España, escóitame alguén?, cambio. EA1ZZZ do norte de España, cambio.

Nese intre interveño cunha voz sinistra e ameazante:

- Cópiote Claudia, son eu…

- Como, ehhhh?, perdón repita, please. Aquí EA1ZZZ transmitindo dende Galicia.

- Non finxas Claudia, son eu, o teu home, a túa vítima, son eu.

Grazas ás interferencias que se producían na comunicación, conseguía camuflar a voz e seguir co que me propoñía:

- Son o teu defunto home. Tes algo que me pertence. Devólvemo. Devólvemo…

- Ehhh… Se isto é unha broma, non ten graza. Que pasa aquí?

- Claudia… Non te resistas, tes algo meu… Dámo… Dámoooooooo!

- Non pode ser. Es Adolfo? Estou delirando, non ten lóxica, isto non pode ser certo.

-Si Claudia son. Tes que darme o tesouro. Dámo… , non o mereces, non é teu…

- Adolfo, se es ti, cal é a miña vaixela preferida?, ti telo que saber.

Ante esta pregunta quedei de pedra, non contara con que ela se asegurarase da existencia da pantasma e tentei recordar o que vira na casa. Lembro que cando estivera no comedor había un aparador nun curruncho. Nel, había unha vaixela de flores. Ah! Por iso ten nunha man a marca da flor, debe ser un símbolo que utilizaba nos obxectos que lle pertencían. O que non recordo é de que cor eran as flores. Uhmmm… eran vermellas e azuis! Sabendo isto dixen:

- Era unha de flores azuis e vermellas.

- É certo! Es Adolfo! Que queres de min? Dareiche o queiras, pero non me fagas dano.

Esta afirmación foi o meu sinal, xa a tiña no bote:

- Non son coma ti, non te quero mancar. O tesouro é meu!.. Déixao na túa caixa do correo e baixa todas as persianas. Non saias da casa ata a unha da tarde. Se non cumpres estas condicións vereime obrigado a roldarte para sempre…

- Farei o que ti queiras, déixame tranquila! Non quero saber nada máis disto, por favor.

- Xa sabes, non saias ata a unha da tardeeeee!..

Cortei a conversa e vimos como a veciña baixaba as persianas rapidamente, saíndo da casa con moita présa para meter algo que non vimos na caixa de correos. Tiñamos unha hora ata que comprobase se desaparecera o tesouro da caixa do correo e apresurámonos a saír. Estando alí, foi Xaime quen se arrastrou polo céspede do seu xardín ata onde supúñamos estaba o tesouro. Abriu a caixa e colleu unha bolsa de coiro. Contiña pedras de diversas cores, moitos colares e variadas pulseiras. Destas, había unha que resaltaba sobre as demais. Tiña un pequeno colgante no que había gravado o escudo da casa que nós encontráramos e que aparecía en todos os cadros que había colgados no comedor da mesma. Con todo isto nas nosas mans fómonos somerxendo de novo na espesura do bosque ata chegar á casa "deshabitada". Subimos ao segundo andar e logo ao faiado. Metemos a bolsa no interior do baúl e pechámolo ansiando saber que sucedería. Esperamos un pouco e abrimos outra vez o misterioso baúl. A nosa sorpresa foi enorme ao ver que a bolsa do tesouro desaparecera. Fora substituída pola pulseira co escudo da casa e unha carta que dicía:

"Querido/a amigo/a:

Se estás a ler esta carta é que conseguiches realizar a misión con éxito. Grazas por axudar á pantasma agónica. Agora pode descansar en paz grazas a ti. Como recompensa ao teu esforzo serás o novo propietario desta casa e ademais terás no teu poder a pulseira que acompaña a este escrito. Esta posúe unha rara capacidade, comunicarse coas pantasmas. Sempre que a leves posta poderás gozar desta habilidade.

P.D.: Espero que che sea de moita utilidade e que fagas uso dela con responsabilidade.

Gustounos moito este regalo e a aventura vivida fora impresionante. Xa estabamos saíndo da vivenda cando un forte golpe da porta de saída nos alertou. Miramos cara atrás e vimos como os cristais das fiestras se abafaban. En todos

líase: “GRAZAS!” Era a pantasma agradecéndonos a nosa axuda antes de desaparecer para sempre.

Retrato dun espertar incómodo

José Ismael Ramos Castelo *(Day by day)*

1º premio da 2ª categoría

Érguese xa cansa coma tódalas mañás. Fóra, abren os quioscos e os xardíns tínguense cas cores fauvistas da alborada. E todo é tan inadecuado. Os noctámbulos recollen as vasoiras e regresan á casa. *Home, sweet home*, pero nin Alabama ten mar nin eles saben inglés, e Bob Dylan canta desafinado. Aínda así os camións do lixo, superando a duras penas a indignación que acaba de sufrir o fenómeno fan, reparan ese cheiro mil veces violado, e sen embargo tan único, tan especial, que adorna as cidades a primeira hora do día. E as rúas son máis indecentes ca nunca. Tódalas tribos saen ó mundo inexplorado e penetran con brusquidade a inmensidade que se agocha máis alá do portal dun edificio. Os trogloditas ocultan a súa identidade baixo abrigos de cores escuras e comezan a rutina.

(Os xardíns confunden ós noctámbulos e a revolución cheira a churros con chocolate).

Roupa barata. Ela viste roupa barata. Mírase no espello e non se desgusta. As paredes núas, a entraña gris perla do formigón armado. E ela, roupa barata. A habitación recrimina o seu abandono coa mesma seriedade coa que morre un rapaz no mundo cada tres segundos. Ritmo de valse e as paredes teñen fame. A muller pon a cabeza a remollo e o leite deita por fóra. Asoláganse os quioscos. A pota cheira a torrado e as torradas esfórzanse por morrer o antes posible no fondo da pota. Ela salva da combustión as migallas máis beatas e os quiosqueiros cólganselle das unllas. Acaba o almorzo coas xemas trabadas e indicios de non estar vacinada, porque querer, quere pensar que o que lle asoma pola comisura dos beizos e espuma e non leite torrado con torradas (e restos de quiosqueiro, con hipoteca e fillos, e camisas co ferro recén pasado por algunha maricarme ou maripili sen rulos e en bata de casa, e "esperta Manolo que chegas tarde", mentres lle dá uns golpiños no costado e lle di "arreostia que fríos tes os pés").

Logo, agarra un escarvadentes e arrinca as seccións de sucesos de entre os premolares; un búnker de malas novas e trincheiras en branco e negro, os accidentes de estrada usarán as faltas de ortografía e as iniciais nunca descifradas dos mortos como proxectís. Son as oito menos tres e todo segue a ser inadecuado. Alguén, moi lonxe de alí, escribe poemas nun pano de papel e faise o bohemio. Sen dúbida soa jazz de fondo. Pero ela colle o bolso e a chaqueta e sae pola porta. E na casa reina un silencio mitificado por anos de xordeira hereditaria. Antes, apaga as luces todas e abre algunha ventá, limpa o mantel cuadriculado da cociña cunha baeta e desterra o esqueleto morno da cunca ó vertedoiro. Alguén diría que esta pode ser unha boa metáfora do abandono ou o baleiro emocional, pero non, e só louza para lavar ó mediodía.

Achégase ó coche e o bolso cómelle a man, ela axítaa, e liberase do tan prezado agresor sen resultados fructíferos á súa procura. No índice, Pinoccio; no corazón, Gepeto (un vello pederasta que inventou o antecesor da boneca inchable); no maimiño, arpóns; e area debaixo das unllas. Iso si, as chaves quedáronlle na casa.

Regresa, desanda os seus pasos e non acerta a dar ningún no mesmo sitio, porque o ser humano non tropeza dúas veces coa mesma pedra, aínda que esta non sexa a primeira vez que esquece as chaves.

Entra, inspira, expira, inspira, expira, transpira, inspira, está morta.

Horas despois un doutorado abriraa en canle e determinará que a causa da morte non está de todo clara. Quizais un infarto, ou o traumatismo craneoencefálico que sufriu ó caer ó chan tralo primeiro, e golpearse no precioso moble do recibidor, que aínda estaba pagando e do que só lle quedaban dous prazos, pero que agora xa pasara de moda.

As chaves no caixón da mesiña de noite e a lista da compra, orfa na porta da neveira.

O anonimato é sinxelo, o duro, facerse ver. As multitudes mastigaron con movementos mecánicos e compulsivos a súa necrolóxica. O panteón no que "repousen agora xa por sempre en paz os seus restos", será derrubado dentro duns anos para construír pisos de protección oficial, e ela será a pantasma da xaqueca que recolle firmas para que os obreiros non comecen a traballar tan cedo "que espertan ó bloque todo, e no terceiro piso hai un bebé".

Eran as oito en punto e chegaba tarde ó traballo, de todos modos ese día íana despedir. O caso é que… todo era tan inadecuado e ninguén sabe ler códigos de barras nin se aprende inglés nun mes por moi bo que sexa o método.

Recordos

Patricia Mollinedo García *(Meiga Loira)*

2º premio da 2ª categoría

¿Por qué estaba soa no medio daquel lugar descoñecido?

Atopábame na calzada dunha ampla rúa na que o tráfico circulaba ruidosamente, había moitas tendas nas que a xente non paraba de entrar e sair. Polo meu lado cruzaban persoas que semellaban ter moita presa, alguns botábanme miradas curiosas pero a meirande parte ía ca vista fixa; un par deles miraron o reloxo con preocupación.

Semellaba o centro dunha cidade, ¿que facía eu fora da miña aldea?

Non sabía como chegara a parar alí, estaba desorientada e algo aturdida. Facía moito frío, calculei que serían as seis ou sete da tarde.

Fixeime en que ía vestida cunha saia marrón e un largo abrigo de algo semellante a pel, levaba grosas medias e uns zapatos con algo de tacón, un bolso marrón ía tamén pendurado do meu brazo dereito. Descolgueino intrigada e mirei no interior dunha pasada: un monedeiro vello, chaves, un pañuelo, unha barra de labios e un frasquiño de perfume. Collín o monedeiro e mirei dentro, tiña menos de dez euros e non había ninguna foto nin tarxeta.

¿Qué fago? ¿Onde vou?

Debín estar preto de media hora alí parada, mirando e facendo esforzos por lembrar algo, comezaba a poñerme moi nerviosa.

Volvín abrir o bolso pra observar detidamente os obxetos e que algún detalle me sacara desa incerteza. Revolvín as cousas e collín o frasco de perfume, púxenme un pouco na man. Sí, non había duda, coñecía ese cheiro.

Viñéronme a cabeza imaxes nas que se vía un rapaz moi guapo, alto, moreno, de non mais de vinte anos, tiña uns ollos negros impresionantes. El dicía que estaba moi guapa aquel día e eu ruborizáme. Iamos collidos da man camiñando por un parque moi fermoso no que somentes había vexetación, semellaba estar no medio do monte.

Lembrei que se chamaba Xoel, adoitaba virme buscar a casa cando meus país traballaban na tenda.

Si, os meus país tiñan unha pequena tenda de artesanía galega preto da cidade e eu ía a miúdo a axudalos polas tardes.

Coñecera a Xoel unha vez que entrara a mercar un agasallo pra súa nai, eu atenderao e mantivéramos unha pequena conversa. Despóis dese día comezou a vir a miúdo, sempre levaba algo, unhas veces unha cunquiña de barro, outras unha figura…

Así estivo arredor dun ano. Un día viñera a tenda coma de costume, decidiouse por unha caixiña de madeira e díxome que lle gustaría moito amosarme algo.

Veume recoller o día seguinte e me levou a súa casa, eu sentía xa algo por el e decidín non desconfiar.

Unha vez alí abriu a porta dun cuarto e invitoume a mirar, quedei abraiada. Estaba cheo de obxetos da miña tenda colocados coidadosamente en estanterías.

Entón confesoume os seus sentimentos e eu lle correspondín. Así foi como comezamos a sair. Iamos todos os días o parque.

A chuvia distraeume dos meus pensamentos, descubrinme sorrindo sóa no medio da rúa. A xente refuxiabase nas tendas da imprevista chuvia.

¿Qué fora de Xoel? ¿Canto tempo pasara dende aquela?

Entón fixeime o lonxe, apartados do bullicio vianse cipreses. Guiada polo parque dos meus recordos e cunha chispa de esperanza decidín achegarme ata alí.

Non meu levou mais de vinte minutos a pesar de que non era quen de camiñar a presa.

Observei a paisaxe e desilusioneime, non podía ser o parque o que viña con Xoel, este tiña menos árbores, grandes fontes e un parque infantil.

Camiñaba moi a modiño, a chuvia non paraba e o parque estaba deserto.

De súpeto fixeime nun banco, observeino detidamente e comezaron a pasarme imaxes pola cabeza. O corazón deume un chimpo.

Ese era o noso banco, sentábamos nel tódolos días nas nosas visitas diarias. Tantos soños, tantas promesas... non había duda. Inundeime de alegría.

Non entendía por qué o parque estaba tan cambiado pero dábame igual, estaba feliz, tiña a certeza de que Xoel aparecería coma sempre, viría por min.

Senteime no banco a esperar lembrando momentos vividos xuntos.

Pasaban as horas e a chuvia foi a mais. Perdín a noción do tempo.

Entón vin unha silueta que viña canda min, non era quen de ver quen era ca chuvia e o forte vento, pero so podía ser el, ¿quén se non? Erguinme rápidamente do banco entusiasmada.

Cando puiden ver a figura quedei totalmente desconcertada, non era Xoel, pero eses ollos, eses enormes ollos negros si eran os que eu recordaba. Tratabase dunha muller xoven, morena, moi guapa.

- Mamá, meu Deus, menos mal que estás ben, estivémoste buscando por todas partes. - A muller abrazoume, tiña os ollos cheos de bagoas.

- ¿Encóntraste mal? Mamá dime algo por favor-

Eu non entendía nada, non puiden dicir palabra ata o cabo dun rato:

- ¿D... donde está Xoel?

A muller miroume asustada e rompeu a chorar, tatexou entre bagoas:

- Mamá, papá morreu fai doce anos.-

Seguía sen entender, negabame a aceptar o que dicía esa muller.

-¿Dónde está Xoel? E... ¿quén... quén es tí?

A muller levouse as mans a cara e voltou a chorar.

Cando puido falar miroume os ollos dun xeito que xa coñecía.

- Xoel morreu fai 12 anos. Eu son Auria… son a vosa filla mamá.

A muller colleume da man e foi nese momento cando me din conta de que era fraxil e arrugada.

Mirei eses ollos, o parque tan cambiado, o banco vacío.

Entón unha bagoa esvarou pola miña meixela.

"Mais de 25.000 persoas sofren Alzheimer en Galicia, mais de 600.000 en España, cifra que, según as previsions, duplicarase nos próximos 20 anos."

Salepla

Ana Tuñas Puentes ***(Anne Graña Caamaño)***

3º premio da 2ª categoría

-Dios Carlota, acabas de salvarme a vida!- empurrei dela cara dentro da habitación e obrigueina a que se sentara sobre a miña cama e a que me dera a bolsa.

- De nada muller, de nada. Se no fondo tamén me fago un favor a min mesma, xa que se chegas a ir con eses vestidos teus tan… como diría? Espantosos, cruzaría de beirarrúa e faría como que non che coñezo- Carlota estirouse na cama desfacéndoa a máis non poder.

- Moitas grazas. Vexamos- abrín a bolsa e baleirei o seu contido. Varios pantalóns e camisetas negras caeron polo chan-. Isto. Quedo con este pantalón e con esta sudadera.

- Sabíao. Era visto. Pono rápido, que quero verche por unha vez na túa vida sen vestidos estrafalarios- dixo sorrindo.

- Xa me viches máis veces sen vestidos- indiquei.

- É certo. Vinche en traxe de baño- era inútil discutir con ela. Quiteime o pixama e vestinme o máis rápido posible. Carlota prendeu o casete no que aínda estaba o disco de Linkin Park que estivera escoitando antonte-. Non sei como túa nai che deixa escoitar este tipo de música. Non pega con ela.

- Xa- mireime ó espello e liberei a miña melena da endemoñada goma que sempre a suxeitaba-. E falando de miña nai... Apaga a música Carlota!

Carlota non o pensou dúas veces. Desenchufou o casete sen antes apagalo, e con el, varias lámpadas enchufadas no mesmo enchufe.

Mentres gardaba apresuradamente a roupa na bolsa de onde a sacara, escoitaba o ruído procedente das escaleiras, e para ser exactos, dos tacóns de miña nai ao bater co chan.

Carlota sentouse no borde da miña cama como quen non quere a cousa e eu púxenme a bata por riba da roupa.

Miña nai entrou de súpeto pola porta da miña habitación e antes de falar, botoulle unha ollada ao cuarto, en busca de algo fora de lugar.

- ¡Ai mi niña!- miña nai suxeitoume polo pescozo e comezou a bicarme na cabeza como facía sempre que me levaba ao colexio-. Que mayor te estás haciendo.

- Mamá, sólo voy a una fiesta de nada- indiquei.

- Bueno, unha festa de nada… creo que haberá unhas dúas mil persoas- fulminei a Carlota ca mirada para que calara a boca porque xa bastante me custara convencer a miña nai para que agora ela me viñera con esas.

- Carlota, habla bien. Que dirían tus padres?- apresei a mandíbula para non replicarlle a miña nai, aínda que ganas non me faltaban.

- Lo siento señora Figueira- miña nai asentiu e ficou calada cara min.

- ¡Ai Saleta! Que hermosa estás hoy. Estoy segura de que hoy será una gran noche. Por fin la gente del pueblo, sabrá quien es la heredera del pazo- Sorría abertamente, ou mellor dito, estupidamente-. Pero recuerda que te quiero en casa a las dos y media. Adiós Carlota- ela fixo un son raro que eu identifiquei como un "anda lárguese dunha vez" e miroume aguantando a risa.

- Por fin la gente del pueblo sabrá quien es la heredera del pazo- dixo imitando a voz de miña nai-. Pero se ninguén che coñece!

- Grazas outra vez- saquei a bata e calcei as deportivas.

- Odio cando túa nai ponse a dicir que falar galego é falar mal. Ademais, que muller tan hipócrita. É dicir, ponche un nome galego, ela ten un apelido galego e despois, mándache a Santiago estudar porque segundo ela, Negreira ten un nivel de estudo pésimo. Dios, maldita muller!- Carlota sacudiu a cabeza facendo que cada un dos seus rizos louros caese para un lado diferente. Miroume cos seus ollos verdes uns segundos antes de falar-. Xa sei que é túa nai. Pero sinto, é o que penso.

- Pensas que se estivese de acordo con ela, faría o que fago? Falar galego as súas costas e andar con xente que ela considera mala influencia? Xamais podería estar tan de acordo contigo e incluso ás veces preferiría que fose túa nai.

- Non grazas, prefiro ser orfa- Carlota púxose detrás miña para verse no espello-. Estas lista?

Mireime, o meu cabelo liso marrón caía polo lombo como nunca antes fixera. Unha fina raia negra bordeaba os meus ollos marróns resaltándoos e sentíame moi cómoda con eses pantalóns e quentiña dentro da sudadera.

- Si, estou lista- afirmei.

- Estás rara- repuxo Carlota.

- Seguro que queres ir? Non coñecemos a ninguén e ímonos aburrir moito nolas dúas soas, non cres?

- Ai non, non, non, non. Agora non te me botes para atrás eh! E en todo caso, serás ti a que non tes amigos por ser unha *pija* amargada que non ten contacto ca vila na que vive- Carlota golpeoume cun dos coxíns que cubrían parte da miña cama facendo que todas as plumas que había no seu interior, se esparexesen pola habitación-. Polo de agora eu teño uns amigos agardándome.

Baixamos as escaleiras procurando non facer ruído, pero miña nai, maruxa por natureza, saíu do salón cas cellas engurradas.

- Saleta, no pensarías irte sin despedirte?

- Claro que no mamá- dinlle un abrazo da mala gana e o anaco que durou, presteille máis caso a televisión situada ao fondo do salón que a ela.

De feito había algo na enorme pantalla que me chamaba moito a atención…

Achegueime ca boca medio aberta e sinalei a pantalla á vez que miraba a miña nai con curiosidade.

- Mamá, que é… ¿Qué es esto?- na pantalla, un rapaz un ou dous anos máis maior ca min, golpeaba a un garda que portaba unha bandeira española na man. Varios policías intentaban agarralo, pero a forza dese rapaz era incrible.

- ¡Ai querida! No deberías ver estas cosas, pero a lo hecho pecho- tragou saliva nerviosa-. Pues es la manifestación que hubo el otro día en Santiago, esta de profesores y alumnos que defendían el gallego, gente muy inculta diría yo…- miña nai sacudiu a cabeza e volveu observar a pantalla-. Y como también puedes observar, gente muy bruta. Parece que aún procenden de la Edad Media. Si yo llego a ser la madre de ese niño, lo meto interno en un colegio. ¡Ai querida! Déjame ver como vás- miña nai aproximouse a min coas mans abertas disposta a quitarme o abrigo que me cubría os xeonllos.

- No mamá, que tengo frío- os meus ollos seguían fixos na pantalla, e nese rapaz que acababa de soltarse das mans da policía e que nestes momentos miraba furiosamente á cámara cuns enormes ollos verdes, refuxiados nun muro de longas e negras pestanas-. Nos vamos.

Carlota tirou de min para que non quedara más tempo pasmada e de súpeto, xa estabamos na rúa, enfrontándoos ao frío da noite.

- É por esta rúa. Apura que xa chegamos vinte minutos tarde- Carlota botou a correr pola rúa que aparecía diante nosa. Era unha rúa de beirarrúas anchas e chea de bares, e xusto no medio e medio da estrada, un grupo de rapaces agrupábase para ver como outros dous se daban de… bueno, pegábanse.

- Carlota, que pasa alí?- Carlota detívose de súpeto. Era evidente que non se decatara da pelexa.

- Corre!- sen previo aviso, apresurou máis aínda o paso e meteuse no medio e medio da pelexa, tirando dun rapaz de cabelo moreno revolto que neste momento estaba enriba doutro louro de bote que se tapaba a cara cos cóbados nun intento de defenderse-. Pablo, sóltao! Déixao en paz!

Abrinme paso entre o grupo de xente amontoada ao redor, pero non fun tan cabra tola de abalanzarme sobre eses descoñecidos rapaces, non coma Carlota.

- Pablo, que o deixes che digo! Non ves que está indefenso? Xa non pode facer nada!- Carlota caeu no chan de cu co tal Pablo enriba e fiquei abraiada ao darme conta de quen era.

Uns enormes ollos verdes pousáronse en min nun breve momento mentres o rapaz se levantaba e axudaba a Carlota. Recoñecino de inmediato. Era o rapaz que acababa de ver na tele, o que lle bourara a un garda. Polo visto, bourar era unha das súas maiores aficcións, algo ben triste.

- Que non volva a verche por aquí, ou daquela si que haberá serios problemas e terá que vir o espírito santo en forma de avestruz a salvarche!- berrou Pablo vendo como o rapaz louro escapaba correndo.

- Por que será que sempre que hai bulla estás ti no medio?- preguntou Carlota limpándose a terra que tiña na roupa.

- Casualidade- Pablo limpouse o nariz ca manga da súa sudadera branca deixando unha visible mancha vermella nela.

- Non sexas porco ho!- Carlota deulle un pano pero el deixouno caer como se non o vise.

- Xa era horas de que chegaras. A que esperabas? Ao día seguinte…?- Pablo calou e miroume con cara de curiosidade. Sorprendeume que se acabara de dar conta da miña presenza, xa que non había nin minutos que me fulminara cos seus preciosos ollos-. E esta *lady* de onde saíu?

- Non sexas borde. Chámase Sabela e é amiga miña- indicou Carlota. Sorrín timidamente xa que todo o xentío estaba a observarme.

- Que amigos tan raros tes- repuxo. Abriuse camiño entre a multitude e entrou nun bar situado na rampla que daba ao parque infantil. Moitos dos que supuxen que serían os seus amigos seguírono e outro tanto marchou na dirección contraria. Carlota agarroume polo brazo e guioume na dirección que menos me gustaba.

- Vamos- dixo empurrándome pola rampla abaixo.

- Non me dixeches que tiñas este tipo de amigos tan…

- Tan que? Non son malas persoas, o único que pasa é que non se adaptan ó perfil de alumno de *La Coru*, iso é o único. E digo eu que algún día terás que coñecer a xente distinta, non?

- Pode ser- admitín.

- Vamos, aquí afora vai moito frío.

- E que pasou agora con ese rapaz?- preguntou Carlota apoiando a cabeza sobre unha man.

Pablo sacou unha cabicha do peto e meteuna na boca ao mesmo tempo que lle prendía lume. Botou o fume con coidado deixando un denso cheiro a tabaco no aire.

- Estaba farto. Xa era a terceira vez que tiña problemas con el e sempre que o atopaba tiña algo que dicir. Nunca aprende, e por iso hoxe canseime, e dinlle.

- Que nobre pola túa parte- murmurei. Pablo calou a boca e miroume fixamente, ao principio sen dicir nada.

- Se o prefire a señorita, a próxima vez tírolle rosas, pero iso si, con espiñas.

- Todos os homes sodes iguais- dixen facendo como se non escoitase a súa contestación-. Todo o “arranxades” ca forza.

- Teño pinta de ser como os demais homes?- miroume cos seus enormes ollos máis abertos do normal.

- Si. Ti exactamente es o prototipo de home do que estou a falar.

- Non me deas tanto alago xunto que non os vou saber interpretar- dixo sorrindo e deixando á luz uns dentes brancos e rectos. E que ese rapaz solo tiña de defecto a súa personalidade?

- Non son piropos precisamente- refunfuñei.

- Quen dixo piropos?-bebeu un sorbo do vaso que suxeitaba con unha man e que contiña algún tipo de substancia alchólica.

- Que tocará agora? Chutarse?

- Pero ti de que vas? Ou mellor dito, por quen me tomas?- preguntou deixando o vaso sobre a mesa cun golpe-. Que es como eses ricos das cidades que pensan que por qué os demais somos de vila xa somos uns drogados sen futuro?

- Eu non quería dicir iso- baixei o ton da miña voz ao decatarme da miña metedura de pata.

- Vos nunca queredes dicir nada, pero sempre o acabades dicindo- levantouse e arrastrando os pé saíu do bar en dirección a zona baixa do parque infantil.

- Cagáchela- díxome Carlota en canto a porta estivo pechada.

- Xo sei...- sacudín a cabeza arrepentida.

- Vaite- sinaloume a porta ca man que tiña libre-. Vaite tras el.

- Pero que dis? Se non o coñezo de nada!- protestei.

- Pos para non coñecelo xulgáchelo moi rapidamente, non cres?

- É verdade, pero non me negarás que tiña razón.

- E que? E por iso xa tes que insultalo. Mira, nunca antes vira a Pablo afectado por algo que lle dixeran, e menos por algo que dixera unha persoa descoñecida. Iso é raro- admitiu.

- Está ben- dixen mentres me levantaba e colocaba a cadeira no seu sitio-. Pero se nunha hora non estou de volta, chama ós bombeiros e rescatádeme.

- Non sexas parva, non che vai facer nada. É probable que che insulte, pero pouco máis- explicou.

Descendín a costa e xusto cando virei á dereita, diferencieino na escuridade do parque, apoiado nunha varanda. Estaba fumando para variar, e tiña a mirada fixa no horizonte.

Achegueime procurando non facer ruído, pero a grava do chan traizooume.

Pablo xirouse de súpeto e ao ver que se trataba de min, volveu ao seu antigo estado.

- Ola...- apoieime na varanda e mireino na escuridade esperando a que el respondera, pero so fixo un xesto ca cabeza que non souben identificar-. Sinto de veras.

- Pensáralo antes de insultarme. Pero claro, son un rapaz como outro calquera que se droga e lle pega a xente. Moi elocuente- dixo ironicamente.

- Non o dicía en serio- rumoreei.

- Non? Porque a min pereceume que si.

- Dígoche que non.

- Pois logo as túas bromas son moi de mal gusto- xirouse cara min e os seus ollos verdes brillaron ca luz da lúa-. Xa sei que non me adapto ó teu perfil de alumno de colexio privado, ó que seis pais lle mercan todo o que quere e que so se ten que preocupar por a roupa que levar...

- Precisamente odio a xente que é así- corteille-. E non sei se te das de conta, pero eu tampouco son así.

- Porque o dis? Porque es máis guapa ou porque falas en galego?- preguntou ca cella dereita levantada.

- Polas dúas cousas diría eu- sorrín.

- Crida.

- Mira quen foi falar!

- Perdoa, pero por agora aínda non dixen nada agradable de min, e ti tampouco o fixeches, algo que me estraña porque as rapazas é o que soen facer en primeiro lugar.

- Ves? Con iso xa demostras que es un crido rotundo- afirmei.

- Grazas- botoulle unha ollada rápida ó parque e volveu a fixar os ollos en min-. Queres dar unha volta?

- Supoño que despois de como che falei, o mínimo que podo facer é seguirche a corrente- dixen, aínda que no fondo tiña unha enorme curiosidade por saber cousas dese misterioso rapaz que tanto me fascinaba.

- Xa, se no fondo estás desexando vir- empezou a camiñar pola costa sen desviar a mirada do chan-. Así que es unha galeguista en potencia, non?

- Non esaxeres a cousa. Gústame o galego e paréceme moi mal como o tratan e como o discriminan, e paréceme peor aínda que nas cidades estea case morto.

- Pero ti estudas nunha cidade- indicou-. E túa nai é imbécil.

- Oes!- iso estaba totalmente fora de contexto-. Non fales mal de miña nai.

- Se no fondo ata ti mesma o dis.

- Agarda, como sabes quen é miña nai?- preguntei confusa.

- Na vila sábese todo. E a túa familia en concreto é a chamada "familia finolis", porque teus pais nin sequera fan a compra aquí por medo de contaxiarse, supoño.

- Meus pais.... sobre todo miña nai... son difíciles de tratar. Pero ti porque sabes tanto de meus pais?

Calou a boca e apresou o paso de tal maneira que tiven que botar unha carreira pequena para alcanzalo.

- Fala- dixen cando o tiña collido do brazo.

- Non é que saiba cousas de teus pais. Para ser exactos, sei cousas sobre ti- a resposta sorprendeume.

- Espíasme?

- Teño cousas mellores que facer, creme- dixo sorrindo-. Pero sei que a túa cor preferida é o azul, que o teu grupo favorito é Franz Ferdinand, sei que tocas a guitarra desde que tiñas oito anos e que cantas como xa lle gustaría a moitos. Sei que es atea e non cres en nada sen velo. Odias as matemáticas e dáseche moi ben as linguas e os idiomas. Non estás de acordo cos ideais de túa nai e defendes aquilo no que cres, que no teu caso é o progreso da lingua galega...

- Hai algo máis que saibas?- preguntei interrompéndoo.

- Si- agachou a cabeza máis aínda e pareceume que lle tremía o queixo-. Que desde o día que che vin entrar no pazo cando acabaras de chegar do colexio, unha anormal interese por ti comezou a medrar dentro de min e desde aquela... si, espieiche daquela maneira.

- Entón hoxe, cando nos presentaron, xa me coñecías?

- Si- admitiu.

- Ei de recoñecer que serías un grandísimo actor- comentei-. Eu tamén che coñecía.

- Ai si?- preguntou curioso e mirándome de novo á cara e non ó chan.

- Hoxe mesmo che vira na tele na manifestación... pegándolle a un garda.

- E despois víchesme pegándolle ao imbécil de Mazaricos... normal que tiveras esa imaxe de min e de que dixeras o que dixeches.

- Aínda vendo o que vin, non tiña dereito a xulgarte tan pronto, sen sequera ter unha conversación contigo- el arrimouse tanto que sentía a calor dos seus brazos pretos ós meus.

- A que agora que xa falaches comigo xa non che parezo nin tan bruto, nin tan salvaxe?- rodeoume cos seus brazos e sorprendinme a min mesma deixando que se quedasen alí. Normalmente evitaba o contacto cos rapaces que son moi lanzados, e sobre todo, con rapaces coma el. Pero neste caso so tiña ganas de estar máis preto del.

- Parécesmo, pero menos- dixen arrimando a cara ata sentir o seu alento cerca.

- Por algo se empeza. Sabes? Estamos rompendo as regras de túa nai- dixo triunfante.

- Miña nai pode ir dar un paseo que ninguén a botará en falta.

- Vaia filla máis desobediente.

- E orgullosa que me sinto de selo.

Pablo virou a cabeza cara a dereita e eu cara a esquerda e os nosos beizos xuntáronse durante uns instantes que pareceron eternos.

Pablo separouse un momento pero só para dicir:

- Non sabes canto tempo levo desexando isto.

- E ti non sabes canto tempo levo buscando unha persoa así, que se adapte ós meus requisitos.

- Os de fumar e beber incluídos?

Penseino varias veces antes de contestar.

- Se se trata de ti, si.

- Dáste conta de que estás a falar cun descoñecido?- preguntou.

- Si, e é co descoñecido co que máis me sentín no meu fogar en toda a miña vida.

- Seino- dixo arrimando a súa cara onda a miña.

- Crido.

- Crida.

Os nosos beizos volvéronse xuntar e así permanecemos sen saber canto tempo. Gustábame o seu contacto porque non eran soamente bicos que unen o amor de dúas persoas, aínda que esas persoas se acabasen de coñecer, se non que tamén son os bicos que unen dúas linguas nunha, dúas linguas iguais cas mesmas batallas por diante.

- Pero qué?- separámonos xusto a tempo para ver a Carlota detida no medio do camiño ca boca aberta e os ollos coma pratos-. Saleta, dixéchesme que che viñera salvar, e mira co que me atopo!

- É unha historia moi longa- dixo Pablo sen soltarme.

- Permíteme dubidalo, xa que so pasaron uns cantos minutos, pero parecíame raro que Saleta non chegara correndo e berrando ao minuto de estar contigo. Agora vexo o porque.

- Anda vamos- tirei de Pablo en dirección a Carlota que seguía enfurruñada e entre risos e empuxóns, entramos de novo no bar, onde se nos acomodaran o resto dos amigos de Pablo, que ao igual que el, xa non me parecían nin tan brutos e nin tan malas persoas.

Un día coma outro calquera

José Manuel Pérez Pena
(Cándido Salgueiro Choromicas)

1º premio da 3ª categoría

É xoves. Un xoves coma outro calquera, de non ser que hoxe María non está. Foi pasar uns días á casa dos seus pais. Se estivese, antes de saír daríame un bico e diríame, coma todos os días, que puxera o cinto e conducísemos con tino. Baixo á rúa. Na esquina agardan Antón e mais Xurxo. Esta semana toca ir no coche de Antón. A semana pasada fomos no meu e a semana que ven será a quenda de Xurxo. Compartir coche non só é máis económico, senón tamén máis ecolóxico. Xurxo senta á beira do condutor e eu detrás. Antón acciona a panquiña do intermitente, cédelle o paso a unha furgoneta e a dous turismos e incorporámonos á rúa. Caen unhas pingas de choiva. Ponse en marcha o limpaparabrisas. O tráfico é relativamente fluído. Chegamos ó cruce e o semáforo está en vermello, coma decote. Mentres agardamos miro ó escaparate do súper que fica á miña dereita. O chocolate con abelás, as peras conferencia e o polbo conxelado están de oferta. O resto, aceite de xirasol, noces de California e queixo de untar, non me di nada. O coche que temos diante de nós loce un adhesivo a carón da placa de matrícula que reza: [Eu ♥ Galiza]. Antón entretense uns segundos intentando ler coa xema dos dedos a palabra AIR BAG, gravada en baixorrelevo no centro do volante. Só temos cinco vehículos diante de nós e cando se pon en verde danos tempo de pasar o semáforo. Poñemos rumbo a Santiago pola estrada nacional. As pingas convértense en choiva. Do paso elevado colga un anaco de saba cunha lenda escrita en letras maiúsculas, vermellas e asimétricas. Nun primeiro momento penso que se tratará dunha reivindicación veciñal: un semáforo, unha gardería ou unha mellora no subministro de auga. Mais fállame a intuición, é o anuncio da voda dun tal Miro cunha tal Xeila. *"O AMOR É CEGO, MAIS O MATRIMONIO ÁBRECHE OS OLLOS"* - sentenza o texto. Ó deixar atrás os últimos edificios da vila unha lata de refresco baleira sae disparada pola ventaíña do coche que proclama o seu amor a Galicia con adhesivos. <<Hai amores que matan>> - penso indignado. Véñenme á memoria os vertedoiros

incontrolados que teño atopado durante as rutas de sendeirismo polos montes da bisbarra, cheos de rebo, colchóns, cadeiras de praia, cubetas de váter, televisores, tendedeiras da roupa, moreas de libros editados por distintas consellerías, ducias de monecas eivadas, restos de lavadora, botas de goma, teclados de ordenador coas teclas cheas de roña, pneumáticos de coche utilitario moi usados, unha muxidora automática oxidada, un raposo disecado e birollo sorrindo con malicia... A choiva parece que vai remitindo. Antón pon a radio e a realidade volve ser a dun día coma outro calquera: cuñas publicitarias e os informativos locais. Unha academia de linguas sortea dúas viaxes a Mallorca entre os novos matriculados, <<será para que practiquen o inglés ou o alemán na illa>> - unha funeraria patrocina un concurso de contacontos, <<de humor negro>> supoño - o concelleiro tránsfuga que recibira unha bastonada dun xubilado no transcurso dun pleno ten unha fisura na clavícula e quere demandar ó agresor por vía penal, <<como non lle quiten o bastón ó demandado o xuízo pode ser divertido>> - nunha aldea a policía confíscalle medio quilo de cocaína a un cura que atendía el só a sete parroquias, <<para que logo digan que non hai vocacións>> - no minuto 35 do último partido un xogador do Lobelle sufriu unha escordadura de nocello. Enfilamos a longa recta en quinta velocidade. A altura dunhas leiras de millo vexo unha muller apostada soa na beira da estrada. Viste un vestido branco dunha tela vaporosa e ten unha aparencia espectral. A súa expresión é triste e apagada. Cando pasamos á súa altura ela crávame os seus ollos estremecidos e ségueme coa mirada mesmo mentres se vai afastando no parabrisas traseiro. Atópolle un parecido coa muller acoitelada polo seu marido que saíu no xornal a semana pasada. Caio na conta de que o seu cadáver foi atopado por aquela mesma zona e sinto un arrepío en todo o corpo. Coméntollo a Antón e a Xurxo, pero eles, que van falando sen moito entusiasmo do Deportivo, non me responden. Deixa de chover e a radio semella querer celebralo coas notas dunha *bachata* apegadiza. Eu déixome

contaxiar pola música rumbosa, e tamén polo optimismo que irradia un señor calvo e panzudo que fica con dúas enormes bolsas de grelos nunha parada do autobús. Nun movemento do volante nunha curva o contaquilómetros fica á miña vista e vexo como o número 9 despraza ó 8 para formar a cifra 87.349. Calculo mentalmente canto falta para chegar ó seguinte número capicúa, unha manía que arrastro dende que era un cativo. Faltan exactamente 38 quilómetros. Interprétoo coma un sinal de bo augurio, pois coincide coa miña idade. Lembro que xa toca cambiarlle o aceite ó meu coche. A factura do último cambio, no taller do concesionario oficial, aínda proe. Esta vez hei de probar nun taller particular ou nun deses de servizo rápido. Seguro que aforrarei cartos. Repaso mentalmente os recados que teño que facer despois do traballo: mercar aspirina efervescente, anotarnos a María e a min para a ruta de sendeirismo do domingo, recoller a chaqueta da tinturería. Repasando os recados caio na conta de que esquecín os exercicios corrixidos enriba da mesa da cociña, <<terán que agardar ata o luns>>. Un 16 válvulas adiántanos coma un raio e obriga a Antón a pisar o freo para facerlle un oco entre o coche que circula diante de nós e o noso, pois no cambio de rasante aparece un autocar circulando en sentido contrario. O coche da manobra temeraria é un modelo coupé de cor negro brillante con dous tubos de escape cromados, lamias de aluminio, cubertas 225/40 e unhas luces de freado que semellan o rótulo dunha discoteca. Conduce pegado ó coche que o precede e por un momento penso que quere adiantalo pola dereita. Antón aumenta a distancia de seguridade e achégase un chisco á beira, pois en sentido contrario acércase un camión cun remolque articulado. Aínda así, co rebufo que provoca o *trailer* ó seu paso o noso coche sofre unha lixeira sacudida. O móbil de Antón avisa de que acaba de entrar unha SMS. El fai un amago de agarrar o teléfono, pero a instancias de Xurxo e miñas desiste. Cruzámonos con outro camión. Esta vez píllanos desprevidos e o rebufo do aire provoca unha sacudida do coche máis forte ca de antes. Chegando

a Santiago o tráfico vólvese algo máis denso. Ó pasar á altura da entrada do cemiterio de Boisaca paréceme recoñecer a unha compañeira de traballo agardando no seu coche para incorporarse á procesión de vehículos que nos diriximos á capital de Galicia. Eu quero confirmar a miña sospeita con Antón e Xurxo e ante a miña pregunta eles deixan de falar do Deportivo, mais fican en silencio e non me comentan nada. Na primeira rotonda un individuo conduce coma se estivese nunha zona libre de normas de circulación. Escóitanse varios golpes de bucina, pero el non se da por aludido ningunha das veces. Nun sinal de tráfico alguén pintou cun aerosol un 'L' diante do topónimo da capital da provincia e outro escribiu 'NH' enriba do 'Ñ'. Véñenme ganas de baixar do coche e pintarlle ó 'O' uns olliños e un sorriso <<que poeta dicía que os asuntos seiros era mellor abordalos con humor?>>. Ó fondo xa se ve a bandeira de Galicia ondeando con languidez no tellado do complexo administrativo de San Caetano. Imos ben de tempo. Se atopamos axiña un lugar onde aparcar aínda poderemos tomar un café antes de entrar no colexio. Temos sorte e Antón localiza en seguida un oco onde estacionar o coche. Eles disque teñen que facer unhas fotocopias antes da clase e, con aparente desgana, diríxense á entrada do instituto. Eu entro no bar de sempre, pois aínda me da tempo de tomar un cortado. Mentres agardo que Manolo, o camareiro, me atenda bótolle unha ollada ó chou ó xornal que fica aberto enriba da barra. Todo parece indicar que vai ser un día coma outro calquera. Mais de súpeto sinto un estremecemento en todo o corpo que me paraliza coma se me inxectasen unha pezoña fría e corrosiva nas venas. Nas páxinas locais do xornal unha nota informativa do instituto no que eu traballo informa que mañá ás 11 oficiarase unha misa na miña memoria, falecido hai unha semana. De repente lembro horrorizado o accidente de tráfico, o sábado cando volvía de lavar o coche. A visión do faro do camión dirixíndose cara a min coma un obús faime ceibar un berro desesperado. Mais ninguén se volve, ninguén me mira. Todos móstranse indiferentes ante a miña dor e a miña angustia.

Portas

Mario Caneiro Ameneiros *(As cabras de vicio)*

2º premio da 3ª categoría

Somos civilizados. Cando Natalia i eu nos deixamos atopei lóxicas as súas motivacións. O paseo foi calmo, os pasos preguiceiros, como se toda a enerxía fose precisa para facer asumibles as explicacións do que estaba a acontecer. Por pouco pero aínda era día, camiñabamos polo peirao e como tantas veces cheiraba a mediomar, nada semellaba ter mudado, as xentes subindo ou baixando da lancha, os coches circulando amodo, alguén no peirao deportivo, rapaces e xubilados pescando ou cando menos intentándoo e un vento que aquel día acordou ser considerado coas nosas tribulacións, permitíndonos escoitar sen dificultade as nosas verbas, sen alborotarlle a Natalia a súa melena enferruxada que noutras tardes tanto a distraía.

Había dous anos que remataramos a carreira i eu quedárame a traballar en Santiago. Natalia andaba a preparar oposicións nun piso dos seus pais, que é un traballo pagado só con esperanza. A nosa relación fora acomodándose aos fins de semana.

- Levo pensado moito nisto. -ela soa- O noso amor facíase grande no día a día, en cada sobremesa no lume trivial das confidencias, nos éxitos e nos fracasos cotiáns que non nacen para a memoria, senón para o olvido ou xa mortos. Era o amor dos cafés nos parénteses na biblioteca, do Cola-cao da noite, e agora na distancia todo é mais frío e se torna silencio. Sabes? Xa non me da reviravoltas o corazón cando te vexo aparecer pola porta, coma naqueles días en que regresabas, como un regalo, a media mañá da biblioteca, e os meus pes xa non lles importa estar fríos. Eu supoñía que a escaseza de ti habíate facer mais desexable, que había de ter máis fame de ti. Non o busquei pero tampouco sei como esquivalo. Aconteceu. Non nos merecemos seguir deste xeito.

Estaba afónica e creo que ese xeito tan contido de falarme, por non forzar a voz, facíame vela aínda mais razoable. Non me pareceu elegante preguntar se había outro nos cafés, non sei se xa nos Cola-caos de antes de deitarse.

Xuro que mantiven o tipo. Doído pero sereno paseei no lento baile dos seus pasos. Sei seguro que procurei ser gracioso, intentando manter a dignidade, quitándolle importancia, como non, á ruptura. Morría de ganas de saber se se deitaba con alguén. Que te deixen por ninguén sempre me pareceu o mais humillante do mundo. "Déixote por que prefiro o baleiro a ti, é moito menos aburrido."

Empeñouse en ir cear. Procurei ser pragmático mentres ela daba conta, despois de picarmos un revolto de grelos con gambas, lacón frío e unhas luras fritas, dun soberbio entrecosto xenerosamente acompañado, aínda que tal apetito pareceume pouco considerado para co abandonado mirei de solucionar pequenos atrancos producidos pola nova situación. Somos civilizados. Acordamos mandarnos por mensaxeiro as pertenzas que foran quedando en piso contrario no ir e vir de ese amor esmorecente. Como somos civilizados díxome que podía pasar aquela última noite no seu piso. Nunca durmín na habitación de invitados. Fixemos, supoño, o desamor. Chegou o pracer e o despois do pracer e pensei que non fixeramos outra cousa no último ano. Que o sexo, sen darme eu de conta, viña xa sabendo a despedida.

Cando un coñece a alguén non sabe se vai ser para o esquecemento. Cando alguén te abandona sabes que está a ocorrer un fito, que algún día será unha referencia temporal. Comentarás: "Estiven en Oporto algo despois de que Natalia me deixara". Un sabe ou supón que se vai acordar daquel día, mais non pode adiviñar cal vai ser o xesto, a escena que se vai converter na referencia, no símbolo do suceso. Isto vai tomando corpo mais tarde, todo acaba por podrecer menos algo que sen saber por que fosiliza e queda sempre á nosa disposición.

Nos días que seguiron gardei recordos e fotos, evitei lugares comúns, nosos. E durante non pouco tempo, hei de recoñecelo, sobresaltábame albiscar o abanear dunha melena pelirroxa. Acabei por redescubrír que non todas as peliroxas son Natalia.

Pero se algo durou no tempo do adeus, a imaxe, o son da ruptura foi sen dúbida o golpe da porta da súa casa ao me marchar, foi como o son do cadaleito o entrar no nicho que volve en definitivo o inevitable. Non hai volta atrás, so queda futuro que nese intres se nos antolla ben pouco.

Vexo a porta, óioa, vexo a mirilla que deixa de alumear, tardo en darlle as costas, miro o tirador como de bronce vello, o marco coas súas curvas, a porta sobria, sen molduras, clara, imitando ó freixo; a pechadura de seguridade da que xa non teño chave, un adeus de sólida madeira que me golpeou moitas veces na memoria.

Houbo mais portas, de entrada e de saída, ola, adeus, quédome a durmir, portas de castiñeiro, sapeli, ukola, lacadas, postigos nos que me debrucei, portas xiratorias, portas abertas, portas pechadas, algunha cancela, portas botadas, tiven mais dunha chave, houbo portas negadas, pero sempre había un momento no que regresaba á porta da casa de Natalia.

Mais hai ocasións en que as historias rematan ben, pois nunca acabaran, durmían aí esperándonos, ano tras ano. Saquei a chave coa alegría de quen amosa un décimo premiado polo Nadal, metina na pechadura da porta de luminoso freixo, con igual solemnidade co rei Artur descravou a Excalibur da rocha, abrina con suavidade triunfante, vingándome da obsesiva memoria. Galante deixeina pasar, prendín a luz. A Marta encantoulle o piso.

A tiro

Xosé Manuel Esperante Davila *(Conde Magnus)*

3º premio da 3ª categoría

Onde estaba exactamente? Non o sei...

Pasaba moito tempo durmido... e moito tempo escoitando... ou tentando escoitar, e moito tempo sentado... e moito tempo a pasear... en silencio.

Moito tempo.

Os muros son demasiado altos, e xa me doe a gorxa. Cada vértebra dóese, e rosma "non es ningún anxo. Perdiches todo desexo, toda ínfula de verticalidade".

Un día espertei, e o riseiro xa estaba alí, a carón do meu "camastro", escribindo apurado en pequenos papeis. Fitamos un nos ollos do outro. Notei o seu sorriso na miña cara. Pensei " está a pintar o seu sorriso na miña cara". Sentín ese lixeiro movemento (cóxegas) na miña cara. Eu non quero parecer tan fraco, tan lixeiro, tan pouca cousa. Nótase ben que ten moito pulmón, moita caixa. Dáme medo que sopre e me erga, que me faga levitar como a unha monxa enclaustrada.

Dixo, "tes que marchar". A súa voz éme familiar, ou máis ben, morna e sen présa. Pensei, "ten que ser hoxe?" Un pensamento estraño en alguén pechado. Que facía eu antes? Que ceei a noite anterior a estar aquí? Berrei coa muller? Xoguei cos fillos? Fixen o amor? Botáronme do choio? Teño muller? Teño fillos? Teño choio?

"Xa sei que pensas que non estás preparado", dixo. Sábeo, pensei, sabe o que penso, o que sinto. Canto sabe de min?

"Pero equivócaste", seguiu, "nunca estiveches tan preparado como agora para estar fóra".

Fóra!, berrei sen querer. Punzada na base do pescozo (supoño que de tanto mirar para arriba no patio).

Fóra non é tan grande, dixo el, nunca foi tan grande. O que hai aí fóra é tan miúdo como esta cuartilla. Achegouma. "Achinei" os ollos e lin: Tomás, Xaquín, Juan, Laura, Pedro, Brais, Tegra,

Marián, Santi, Teresa, Dolores, Pablo, Peque, José, Irene, Pilar... Un monte de nomes, un amoreamento doloroso de nomes e na miña cabeza, sen poder evitalo, fragmentos ríxidos de corpos.

Eran os rostros de todos nós, de ninguén en concreto, ningún rostro en particular. Fragmentos e acumulacións.

Eran todos os nomes que eu dera, todos os nomes que eu cantara como a táboa de multiplicar, a lista das capitais de Europa, dos ríos de España, dos montes de Francia, dos cabos da Gran Bretaña, dos emperadores da antiga Roma...

E eles?, preguntei tímido.

Eles irán saíndo como ti saes hoxe, lixeiros e en segredo. Liberados da carga do teu nome, liberados do peso do teu corpo.

Sentín outra punzada, desta vez no interior do estómago. Unha punzada limpa, unha dor sinxela, un aviso do que podería ser o meu corpo, un aviso do que podería ocupar todo o meu pensamento.

Sen aturar máis o silencio murmurei, perdéndolle os ollos, terei que calar...

Non, non terás que calar, dixo. Só terás que gardar un segredo e seguir adiante. Terás a mesma casa, a mesma muller, os mesmos pais, o mesmo fillo, o mesmo traballo, os mesmos amigos...

Así, sen máis, dixen.

Non, sen máis non. Tamén terás que estar a tiro dos nosos ollos, do noso ouvido.

Sempre? Pregunteille.

El ergueuse e seguiu o seu discurso coma se non me oíse.

Cando fagas o amor xeme ben forte, cando te duches canta ben alto, cando durmas respira moi profundamente, cando te metas en travesías escuras asubía ben forte, ben afiado, ben agudo, coma se quixeras esnaquizar algo fráxil...algo transparente.

Marchou.

Fiquei só.

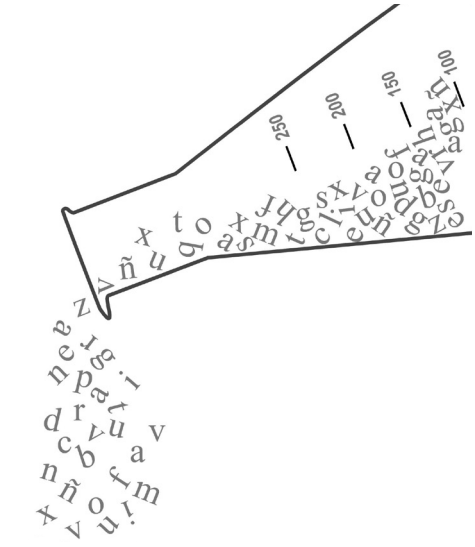

Poesía

Sicilia

Marcela Porto Mato *(Troglodita)*

1º premio da 1ª categoría

Quero naufragar
E ancorarme a ti
Para sempre, para sempre xamais
Só soterrarme en vida sería mais (Claustrofóbico)
Que atopar as horas baleiras
No tempo dunha vida,
Dun amor, dun ser.

Enfermei de simbiose crónica,
dunha dor puntiaguda, coma as espiñas
do Pinhal do Rei,
fonte de enerxía, que me chegaba por correspondencia,
cada día, A CASA

Os meus anteollos estaban cegos ante tanta miseria.
Cegos co paso dos anos.
Facíanme ver realidades fantásticas.
Realidades que non doían, nin pinchaban, nin facían sangrar.

O flequillo medrou e acabou levando consigo
os meus anteollos
Os mesmos que merquei aló en Sicilia
Pensando que "Somos, solo nosos e
o tempo daranos futuro xuntos".

Cruzaremos as nubes
collidos da man
buscando pombas vermellas
e ornitorrincos en pixama

Feríchesme no peito
na coxa e
máis nas costelas.
Abrasaches lentamente
as leitugas da horta
e con feridas de arma branca,
afogaches no meu corazón.

Nos cantís sicilianos.

A pata Ramona

Marta Redondo Porto *(Estrela)*

2º premio da 1ª categoría

Érase unha vez
unha pata chamada Ramona,
que naceu desgraciada
pois non sabía facer
absolutamente nada.

Sempre andaba por aí vagueando
sen facer nada
e coa barriga rañando
ela moi feliz estaba.

Sempre no comedor
deitada no sillón
mirando para a televisión
pois era a súa verdadeira pasión.

Chegou o día
no que tuvo que buscarse a vida,
pois nin sequera a sua nai
o almorzo lle servía.

A Ramona pareceulle moi mal
e marchou da fraga
sen sequera despedirse
do pavo real.

Tanta sorte tivo
que a Ramona,
a acolleu
unha nena bastante mona.

Viviron xuntas
nunha habitación,
onde a neniña lle daba
moito amor e atención.

Saltaban, xogaban,
ían de vacacións,
para a feliz pata
era todo diversión.

Para sempre alí Ramona
se quedou a vivir,
con moito tempo por diante
para se divertir.

Teus ollos

Sandra Abel Grandío *(Alex Rivas Souto)*

3º premio da 1ª categoría

Ollos azuis
cheos de xeo,
ollos azuis
voando no ceo.

Na túa ialma apareceu
un náugrago sentimento;
que ocupou o teu amor,
ocupou o teu pensamento.

A túa mente é invernal,
mais os teus ollos meu amor,
dúas pedras de cristal.

Ti es unha alada serpe,
enviada polo mal,
mais o único que fixeches,
foi meu corazón roubar.

Ti es a luz da miña vida,
es miña luz vital;
a que teño ao durmir,
e terei ao espertar.

Ollos azuis,
cheos de xeo;
ollos azuis,
voando no ceo.

¿Qué é o que sento?
¿Qué me está a pasar?
O que me ocorre,
é que chegueiche a amar.

Sempre dis o mesmo,
sempre estás igual,
mais dígoche coa man no peito,
que non che vou deixar.

Por fín che diches de conta,
ao fín pódesme ver;
confiemos o un no outro,
que ao fín podémonos creer.

Vou contigo, contigo vou;
a ese meu amado lugar,
ese fantástico mundo,
ao que quero coma un fogar.

Xa podo durmir tranquila,
xa podo durmir mellor,
pois quedaraste a miña veira,
porque ti es meu corazón.

Ollos azuis,
cheos de xeo;
ollos azuis,
voando no ceo.

16 + V: só pido unha cousa polo meu aniversario...

José Ismael Ramos Castelo *(Ela)*

1º premio da 2ª categoría

16 + V.

Prefiero amores platónicos,
consuelo de locos solitarios…
(Julieta Venegas)

e só pido unha cousa polo meu aniversario…

I. Detalles.

Unha torta
comida pola cera.

Unha (maría)madalena
atravesada de candeas.
E os ombreiros húmidos
de chos emprestar.

O meu 8 de avril
afrancesado
por ese teu ditoso
bilingüismo.

II. Ausencias diabéticas.

Pegas noctámbulas
aniñan no teu cárcere baleiro.

Agora
levo espertador incorporado
e asubíame o vento entre as costelas

son mellor ca un reloxo suízo.

Entón, que marabilla de desencanto
se agocha detrás dos incalculables chutes de azucre?

III. Jazz para idilios correspondidos.

Lady Ella
construíuche escalas
para xogares a fuxir das serpes

e ti
veña a suicidarte con aires de Xulieta sen tacóns

o game over pasou a formar parte da rutina.

Todo estaba predestinado
e eu ben sei que ti
querer
si que querías

pero as letras en neon non mentían e todo soaba pla-tónico
se estaba escrito nun barco de papel ou ti recitabas de memoria.

IV. As medidas da tara.

Un 43 nos zapatos,
unha 38 nos pantalóns
e outras tantas nas camisas todas,

xuro que non minto se digo
que só suman dezaseis.

V. Ti.

Non pido sequera
que reciten o meu nome
os teus labios masacrados de fresas

tampouco que escribas con sangue
un verso de Alberti nas paredes.

Nin que me traias nas mans unha revolución axitada,
nin flores, non quero unha tarxeta improvisada,
un te-le-gra-ma de amor ou un anuncio por palabras.

Non pido que pidas perdón,
nin un abecedario de promesas,

só ti,
só ti serías suficiente,

sinxela, sen envoltorios, orixinal

(arda París a un aceno dos teus labios
cos amantes todos dentro).

Círculos

Lara Porto Mato *(Elipses)*

2º premio da 2ª categoría

...son sus manos
en mi pelo...

Amaríate noutra parte
entre os barrotes dunha cama fría
deixaríame desabotoar a camisa
para caer de xeonllos sobre ti,
sobre as gotas de chuvia que che quedan
ó vir de comprar o pan,
e así bicarche os lunares
un a un.
Ter toda a noite para nós
e durmirnos
á hora de comer
e erguernos
xusto para ver anoitecer.

Pasear pola praia
contarnos contos
que me biques a fronte e…
me fales de artistas e cantautores,
que me leves ó parque a beber
mirar como fumas e me respiras,
arrandearnos nunha randeeira vermella
e chegar empapados a casa
para que logo si…
logo me ispas por se me colle o frío.

Fulminante silencio

Noelia Martínez Rey *(Mare)*

3º premio da 2ª categoría

Son as miñas verbas soterradas no vento…

Volvo ser herdanzas do eterno;
e mentres a alma desviste a lúa,
esperanza, dor e ferro;
rexurdo das miñas orixes;
coma a ilustre contra o feiticeiro;
ti, mentiras irreprimibles
sínteme o teu exorcismo de pel;
eu xa non teño medo.
Tralos enxames do querer
no meu ollar, recuncho segredo.
Ameazas ferintes no bafo da noite
que se transforman en bicos… de beizos.
As pupilas dilátanse no escuro,
non sei se de fulgor ou do esnaquizante desexo,
transformando ironía en morte de amor,
de odio.
Cansada, ao fin, muller,
a loita non é o medio.

O seu xeado alento mata,
corrompe, esnaquiza [inexistente querer]
Chora, berra…
Eu xa non teño medo.

Feridas sanguentas ao atardecer,
bañan o chan de vermello…

… e no mesmo vento, o meu legado voa lonxe, lonxe e alleo.

II

Esquecido erotismo no resplandor do escintileo
que escurece a alma,
mentres aluma o desexo.
E este querer de ti,
dos teus brazos, do teu corpo enteiro;
soñadora esperanza de ser
que estremece no alento de dentro;
¿eco estentóreo ou fulminante silencio?
Non, sinxelamente foi un bico nos teus beizos.

III

As gotas de chuvia esvaraban pola fiestra…
Paseniño para non ser vistas.

Aínda non saben as mans acariñar a alma,
no eco libidinoso que soa.
E mentres,
apagado violoncello esquecido
voa
nun sinfín de murmurios…
calma.
Sempre lembrei na parte afastada,
escoita
agora, o sentimento xorde
coa tentacion da alborada.
Sabes, teño o mar nunha gaiola
esquecida,
mentireira
e morta.

Calafell, 1989

Javier Rodríguez González *(Jacques Lacan)*

1º premio da 3ª categoría

CALAFELL, 1989
In memoriam Carlos Barral

O vaso desbicado noutro porto
rematarémo-lo eiqui no memso bar
cabo do mariñeiro decoñecido
que nos repite a mesma ubicua sorrisa Loira

Manuel Antonio

Volves a Calafell
e Argos non te recoñece.

O mar mírate aos ollos coa súa última claridade
desvelando a ferruxe
que agroma nas chalanas.
Sepultando
todas as túas máscaras no areal..

E ti
avanzas por arrecifes estixios,
afundes os teus pés somnámbulos
na derradeira paisaxe da desaparición.

Lembras
o súpeto tremor da verdade baixo a auga.

O intre a dilatarse baixo o océano...

Asumir os penúltimos castigos,
as terribles usuras do tempo,
que se derrubou a vida, que te foi espindo da infancia
irrevogablemente.

E ti volves apenas
para desmentir existencia,

para endereitar o ronsel do esquecemento.

Ollo densísimo

Gonzalo Hermo González *(Alain Resnais)*

2º premio da 3ª categoría

ELLE: *Hi-ro-shi-ma... c`est ton nom.*

LUI: *C`est mon nom, oui. Ton nom à toi est Nevers. Ne-vers-en-Fran-ce.*

Moito tempo despois aquí non houbo desastre non houbo desastre

creme
este lugar chamaríase Hiroshima.

O ollo do actor fecha o meu ollo só se me vendo.

Eu véndome por el
nas tascas suxas de Hiroshima
onde a guerra é nada
un transvase apenas
unha troca.

O actor coñece o desastre que adiviño en Hiroshima.

Querería por isto falar acerca dun ollo anterior ao bombardeo. Un ollo inocente que se abre un bo día e contempla a desfeita. Un ollo que viu.
O da pupila arrasada.
O da derrota.

Pois a miña xeración naceu logo da guerra e foille prohibida a posibilidade de volver.

Somos o lixo. Hiroshima é o actor. Eu quéroo
tan decididamente que sería capaz de o arrincar do escenario
para chantarlle no ollo a dor do meu país.

Que vise o desastre, de novo o desasatre,
sen bombas
nas gabias
a morte nas gabias que a miña xeración non viu pero presinte
co ollo denso
Hiroshima é a lei.

Quixen explicarllo.

Falarlle do que queda na memoria da tribo.

Do que nunca se esquece.

Do que se herda.

HIROSHIMA TAMÉN EU

Sempre é noite en Bagdad

María Xesús Blanco López *(Tahume)*

3º premio da 3ª categoría

No hotel que amei murmurio versos
para agarrarme a túa alfombra,
para esluír o tremor tan grande que me abura
na alquitara da noite.
Unha miscelánea de silencios exasperan
na marxe leste do río
e a chamada do muecín volve a espertar
nun abrente sen auga fresca.
Na procura dun manancial diáfano,
os inquilinos da metrópole esfarelan a suor afónica
na voz dun transistor desolado.
Un rosario de bágoas ganduxadas aos dentes
flúe noutra alborada que teme o esmorecemento.
Presinto que a túa lámpada vai ser a ourela senlleira
do estío ermo que aloumiña a boca de dátil.
Malia hoxe busquei as túas pernas quentes
e xa non estaban.
Busquei as túas dedas acuruxadas
coma o desexo roubado nun oasis.
O que daría por respirar
o meandro optimista do teu iris enloitado.
O que daría por que o poirento simún envisgara a xistra
que ronda sen trégua a lareira vizosa dos teus ollos.
E dende que as fochas son remuíño permanente,
no meu estómago,
na memoria violada que me lame a vida,
teño medo.

Porque esta é agora a miña cidade.
Porque o ángulo da túa luz é inapreixable na dor íntima
que combato noite a noite.
Porque calquera día o velame de escoura secará
impertérrito as lanternas dos teus ollos.
E cando escoite o desánimo respirando
a escuridade da túa alfombra,
cando me abandones,
quedarán para sempre á intemperie
os beixos daquela tarde.